Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Quaestiones de sacramentis.

https://hdl.handle.net/1874/334559

Utrum sacramentum sit et arguitur quod non. Nichil superfluum in natura, ergo multo minus in gratia. Sed per virtutes et dona curatur homo sufficienter a peccato et iuvatur ad bonum, ergo superflua sunt sacramenta, ergo non sunt. Maior patet et minor probatur ex hoc quod peccatum expellitur per virtutes sibi oppositam et quibus virtus ordinatur ad bonum simul ac tu. Item secundum philosophum decimo septimo animalium: ubi non tangit non agit, non sequitur alteratio. Sed omnino in quo sacramentum contingit animam non tangit, ergo in ipsam non agit nec sequitur alteratio sanitatis. Solutio: quod sacramenta sunt necessaria ad salutem sine quibus a tempore mortis nulli fuit salus. Ad primam rationem dicitur quod per virtutes et dona non sufficienter curatur morbus. Duo sunt quae exiguntur in medicina curante morbum: primum ut per contrarietatem morbum expellat, et hoc sunt virtutes et dona; secundum est ut removendo dolorem quem urgendo et fovendo naturam animae sanat, et hoc per se sunt sacramenta in quibus urgit sanguis Christi. Ad aliam dicitur quod sacramentum tangit, igitur sequitur alteratio in anima; tangit enim in quantum est signum et causa. In sacramento enim non est visibile [Sensitivum] ~~instrumentale~~ tantum sed simplex quietativa cum virtute pertingit in animam et ideo alterat et sanat eam.

Videtur quod sit solum unum sacramentum et non septem. Baptismus delet totum quod parvorum inveniunt, ergo solus baptismus est sacramentum. Item in eucharistia est tota plenitudo gratiae et ipse gratiae auctor. Item tres vires sunt in homine laese, scilicet rationalis, concupiscibilis et irascibilis, ergo tribus tantum est opponenda medicina. Solutio: sine prejudicio videtur michi quod nullum sacramentum secundum se est ordinatum contra veniale. Nota tamen quod Petrus de Tharentasia ordinat extremam unctionem contra veniale peccatum. Item nota quod omnis gratia sacramentalis ordinatur contra morbum peccati. Ad primam rationem quando dicitur baptismus delet totum verum est, non tamen ordinatur contra omne genus morbi et ideo de virtute

sua non curat nisi culpam originalem et reatum sibi
annexum Et quia deus non curat in parte sed in to
to ideo deus curans in baptismo curat totum quod invene
nit ad etiam dicit quod tres sunt vires in homine lese
tamen plures sunt modi corruptionis carne Ad 2m dicendum
quod licet in eucharistia contineatur auctor omnis gratie tamen
non continetur ibi ut causans omnes gratias sed tamen
ut cibus spiritualis.

Quaeritur de arte faciendi torne et videtur quod primum sacrame
ntum est ordo sacerdotalis quia in ipso imponitur caracter
excellentie Item secundum potestatem ad actum excellentissimum
qui est conficere corpus christi Tertio videtur quod penitentia
quia nullus novam vitam inchoare potest nisi peniteat
eum veteris vite Ergo prima debet esse primum in sacramentis
Solutio ordinanda sunt sacramenta contra ordinem defectus
quantum quod ordinatur Inter quos est primo originale culpa
et hanc tollit baptismus Sequens est infirmitas ad ma
lum et quantum ad hanc ordinatur confirmatio Ex
pugna ad infirmitatem oritur deperditio bonorum spiritua
lium et quantum ad hanc ordinatur eucharistia Est autem post lap
sum incipere in actuale peccatum et quantum ad hoc ordinatur
penitentia Relique autem debilitates temporis in malitia
quantum ad hoc ordinatur extrema unctio Ordo et con
iugium sunt ordinata quantum defectum generis sed ordo est autem
matrimonium quia ordo est secundum dignitatem generationem
De circumcisione

Quaeritur utrum circumcisio amisit statum baptismo ve
niente Arguitur quod sic adveniente veritate cessat
umbra sed circumcisio est umbra Ergo statim cessat baptismo
veniente quod est veritas Contra apostolus circumcidit thi
motheum actum 16 sed hoc erat post baptismum Solu
tio veritas venit duobus modis scilicet quo ad assumptionem
sicut in triune/ecce quo ad operationem salutis et hoc
in passione et tunc legalia mortifera fuerunt nisi
licet non statim mortifera observantibus Item nota
ante passionem christi baptismus fuit in consilio sed

bapm passione que fuit in pcep(m) pcipue p(er) re
surrectione solito stro vniuersalitatis
Nota vnus abrahe qn capit(ur) gen(esis) d(icitu)r ...
vo(rum) ptm vbo sic luc. xvi. Qn capit(ur) p(ro)p(ri)e
d(icitu)r locus in hora inferni
Ite d(icitu)r 1o sinus abrahe q(uia) abraham obedivit
exire de ydolatria ydolatris et ideo meruit esse
p(ri)mus in p(at)ria. Secundo vndecimus vnde sicut
primus accepit. 3o q(uia) e(st) p(ri)mus qui accepit (?) in circumcisione
et p(ro)mitio et in vtroq(ue) seme habuit p(ri)ncipalem
Et d(icitu)r ... Aug. Ab abel incepit ecclesia
Mulieres non sunt circumcise tribus de causis q(uia)
illa n(atur)a non e(st) corrupta i(n) mulie(r)e q(uia) in ea no(n)
fuit tota s(ed) potius in adam et ideo in filiis filiis illi
quemes fuit por circumcisione 2a ca(usa) fuit p(r)in
cipalis e(st) in generatione et in sexu viri e(st) formatio sed
no(n) mulieris e(st) sicut ma(teria) Et dicunt si ada(m) non
peccasset s(ed) mulier sola non transfusio fuisset in no
bis originale peccatum quo ad culpa(m) s(ed) quo ad
pena(m). 3a ca(usa) ut ostenderet(ur) imperfectio sacramenti s(cilicet)
circumcisionis. et aliud s(cilicet) baptismus melius et gratia
bus expectaret(ur).
R(espons)o circumcisionis fuit dominicum capitulo (conpisiste) in hus.
q(ue) pertinebat ad semen vnde ...
hebrea dicit q(uod) filii moysi p(ri)m(o) circumcidebat(ur) cultris
lapideis.
Tribus de causis data e(st) circumcisio s(cilicet) in p(ro)bationem
obedientie obedie(ntie) abrahe. In signum magne fidei. Et ad
distinctionem populi de quo ... nasci voluit
Numerus sacramentorum sunt qui(nque) p(er) ... numerum ...
Ut baptismus sacramentum fidei. extrema vnctio spei
q(ui)a qui inungit(ur) spe(r)at statum resurrectionis
eucharistia caritate confirmatio fortitudinis p(er) pugna(m)
penitentia iusticie p(er) satisfactionem ordo prudencie p(er)

pp claues scie et mrimo in tpantie eo q libido in
isto sacmeto anichilat honestate nuptiale
Ro in pn fuit tempa medicie l in signo l in
curacio
Ro aliq e de morbo mete et de morbo cor e
opz hoiem prognoste q infirmat et opz etia co
noste potentiam medici et opz cognoste mo in me
dicac qr tota mete depedz a gresu et deuoto sz
non e ita de morbo cor e io morbo mete longa
pepigit mora inuestigat ei vos diuia hoiez
ad hoc eleuate
Jte pellicula exige abscindebat Carto pputi q
d que an cartillaginosos neruos hu ambitosi
Wideo q bap ma Johis non gtulit gram q
qz erat an ba passione xi non gfebat
gram sz bap ma erat an passione xi q Jte
si sic impsisset cractem et pgea baptisati a xo ha
buissz duos caractes Contra cessante umbra de
buit statim gra ueme sz hic et pphe fuerut ad
Johem Bap ma Johis erat uenior baptismo xi
qn circumcisio dedt gram q bap ma Johis Jte ipse
erat Johes et pariter plebe pstam So bap ma
Jo nulla gtulit gram Ad roem umbra
non cessauit an passione xi sz incepit declinare
in bap mo Johis et ideo lex et pphe fuerut ad
Johem sicut d cessate febre qn declinat Ad a
quo ad mam erat uenior quo ad effctm erat
remotior Ad aliam pfacio Jo erat pfacio doctrine
non gre. vn dici non erat ille lux
Jte omnis q uolu te sue e arbit gstitutus noua
uita inchoare non pt ut peniteat eum uetere ue
uite et io baptismg xi exigit gemitu et plactum
mirione
Bap ma Johis d qr nichil erat in eo nisi opa

iohis et d. aug Et sic non erat in bap^mo discipulorum in quo tota principalis operatio erat xpi & bap^mo iohis

Videtur q bap^mus ioh fuit sacramentum quia fuit sacrum rei signum contra ad oe sacramentum institutio diuina exigitur sed bap^mus ioh non erat institutum a deo Solutio d q bap^mus ioh est potius quoddam sacramentorum nouorum ad dicta sed in similitudine cum sacramentis in materia et signo attep nomen sacramenti Ad obm non erat sine institutione diuina Joh. p. Qui me misit bap^re in aqua ille michi dixit Super quem videris spm descendentem et manentem hic est qui baptisat.

Baptismus est intinctio verbo vite sanctificata Videtur q in illo tota sba sacramenti sit in quo & tota res signandi sed in aqua est tota res signandi quia ablutionem facit. refrigerat et humificat et perspicua est Solutio illa diffinitio datur penes esse sacramenti baptismi scilicet in materia et forma quia tinctio scilicet q est ex parte tincti non tingentis est materia bap^mi sed forma est in verba vite Jtem tinctio dicitur constitutio ex aqua et verbo vite sanctificante Dyonisius in ecclesiastica ierarchia capitulo ii Bap^mus est principium sanctissimorum mandatorum sacre actionis ad aliorum diuinorum eloquorum et sacrarum actionum susceptiuum formans ad animales nostros habitus ad supercelestem quietem anagogen mirum et verificatiuus sacre et diuinissime vite regenerationis Ut autem aug. q omne precedens bap^m et ac sequens vita bap^mi operatur. De forma

Quitur de forma bap^mi et in ego est de sba forme et arguitur q sic quia intentio baptisantis requiritur quod quod nomen ego est de suba et per hoc exprimitur intentio baptisantis Jtem greci et dalmatici baptisant sic Baptisetur famulus xpi quod baptiso non est

institutio

de forma bap^mi Dñs gregorius dicit quod illi qui
non rebaptisantur qui in dalmatia baptisati sunt
quia ubi dicitur baptiso servus xpi / dicit augustinus
quod eodem dicitur filius et verbum quia sunt pari alia verba videlicet
loco filii potest poni verbum Ihesus nominat eandem perso-
nam quare si quis ponat si in nomine christi ponat si
in nomine ihesu baptisamus Queritur utrum papa si vellet pos-
set modo instituere formam videtur quod sic quia est vicarius christi
in terris quia sicut apostoli hoc fecerunt et ipse potest facere Contra
in sacramento operatur institutio divina sed papa non est deus
quia non potest mutare formam bap^mi Item
papa non potest mutare materiam quia non potest mutare for-
mam Queritur utrum in nomine unius persone potest quis bap-
tisari Et arguitur quod sic quia relativa posita se ponunt
et perempta se perimunt et sic unus intelligitur in al-
tero ut filius in patre quia per nomen unius persone potest
quis baptisari Contrarium non est forma in baptismo
nisi invocatio trinitatis Queritur utrum si dicatur ~~in~~
~~uno~~ baptiso te in nomine trinitatis utrum est baptismus
videtur quod sic quia te nulla persona dimittitur.
Queritur utrum licet apponere in baptismo ut bap-
tiso te in nomine patris et filii et spiritus sancti et sancte
marie videtur quod sic quia hoc facit ad maiorem devo-
tionem et non tollit formam Contrarium si dicat in nomine
patris maioris et filii minoris videtur quod esset baptismus
quod tamen non est verum Queritur utrum differt quod personarum
proponitur et videtur quod non quia persone sunt equales quia
refert quod illarum proponitur Contrarium habet non personarum.
ordo nature quem augustinus ponit in divinis scilicet pa-
tris et spiritus sancti. Queritur utrum est baptismus si dicatur
in nomine patribus et filiabus et spiritibus sanctibus et videtur
quod sic quia afro non poterat dicere propter defectum male
baptisaret Sed quando deccima est in fine sit quia
licet fine corrumpere tunc licet primum corrumpere

ꝙ non ē bm̄ q2 si dicam baptiso te in nom
ine ⁊ mihi non ē baptismus Solu°. a d
est de forma ſm statutum ecce ⁊ aliud ſm
institutone diuina · scdm statutum ecce quod
ē d' for° si viola' ⁊ seruet' institutio diuina p
tur baptisans ⁊ eccla posset in ipsum seueritr
age scdm h° quida dicut ꝙ h° ꝑno" ego
ē de forma baptismi quod tamē non puto
sz puto ꝙ pt dimitti sine magna culpa turig
ē tn̄ appone Ego puto ꝙ baptiso ē de neccita
te forme n occurrat tam ꝓ qui ad tempꝰ
esset apud fatiedū. Ad pma · rone d' ꝙ gra
essz corrigendi si acquiescant de illis aut
qui sic baptisati sic baptizet' ſ uius p° ddm q
t dita fuit eis hec forma Ad 1° ꝙ argu'
d' mutatone nomi · dici' ꝙ nulla noia pnt
poi loco istoz q2 ista nomia tm̄ exprimut ꝑso
nas vt sic in se ꝑfce ⁊ distincte Ad h° q°
ar' de noie ~~ihu~~ xpi · dicit' ꝙ in noie xpi
saluata ē ~~forma~~ tinitas forme implicite q2
in noie x' intelligi' unges pr vnctus filius vnc
tio spc sancti sz sic non ē de ihu q interp'ta' sal
uatori Ad illud q° qrit' de ꝑp" d' ꝙ ꝑpa
non pt mutare forma sicut nec apli potuerut
nisi ~~p mat~~ p reuelatione spc sancti ⁊ ~~p~~ mg
nam ecce necitate Ad h° ꝙ qri' de noie vnig
ꝑsone dicit'. ꝙ vlatia se ponut p intellcm
tm̄ sic non ē forma baptismi sz potiꝰ ex
ī voce ꝑssa non em sufficit cogitare ł intellige
Ad h° ꝙ qrit' de noie tinitate d' ꝙ tini
tas non noiat ꝑsonas noie ꝑsone ⁊ io non
ē forma Ad a' ꝙ qrit' de appac dicit' ꝙ
pterat appones si apponit ꝙ non signat corrup
tone forme non ē puer rebaptisandꝰ ꝑ h°
p3 solu°. ad seqns q2 illa app° in noie pris

maiore sonat corruptionem forme et ideo puto eum non baptisare qui sic baptisat. Ad aliud puto procedat qui transponit tamen puto esse baptisatum qui sic baptisat si nichil amplius fiat nisi transpositio. Ad aliud si propter lingue impedimentum vel ignorantiam quis loquens corrumpit in sic non nocet baptismo. Si autem intendit inducere errorem tunc non baptisat. Ad aliud dicendum quod in fine dictionis non variat nisi consignificatum et illa non aufert formam sed in principio tollit significatum et ideo aufert formam

Tercio queritur quod baptismus debuit institui a principio quia mysterium habet efficaciam medicinalem in principio morbi. Contra in fine. Solutio baptismus non debuit institui ante passionem Christi quia baptismus est sacramentum plenitudinis effectus et plene curatio. Cura autem plenaria non fuit nisi post passionem et resurrectionem. Primo quia tunc reatus originalis in toto cessavit et ianua aperta fuit ad vitam eternam perceptionem. Secundo quia licet ante incarnationem non fuerit plena liberationem tamen quilibet satisfecerit per se sed reatus necessario mansit usque ad tempus in quo ad descensum ad limbum institutus est baptismus ubi aqua recepit de latere. Primo ad omnia quia in passione Christi baptismus habet efficaciam salutis. Secundo quo ad effectum institutus est in ultima vita ubi dicit qui crediderit et baptisatus fuerit salvus erit.

Tercio queritur quod aqua non sit conveniens materia baptismi quia baptismus est principium nove vite. Vita autem consistit in calido et humido et aqua est frigida et humida ergo aqua non est conveniens materia. Contra. Status recreationis debet respondere statui creationis. In statu autem maiore mundi creatione primo apparuit in aquis super quas spiritus domini ferebatur. Ergo in recreatione minoris mundi debet creatio incipere in aquis super quas spiritus domini ferebatur. Solutio. Sola aqua est materia baptismi quia

p^a ro e q2 h3 vim infrigandi p frigidu3 z h3
vim ablutiva sordium p humidu3 2^a ro e le
vitas humidi q2 in omni pte mundi inveniunt
ad idem q arguebat q bapmus e pri in no
ve vite s3 ille non e ef^us pmus / s3 potius ab
lutio macule et refrigerium forme
Nota si e corruptio tollens spem elementi et trahens
ad aliam spem in illa aqua non pt fieri bapismus
In mari plurimis aquis turbidis et aliis quis
pt fieri bapismus etiam si modicum non esset i mixtio
tum a spe elementi ex eo q tactus e in eo videtur re
rem posse fieri bapm
Videtur q semel tm sit imergendum q2 trinitas
explicatur in verbis qui concordas esse dz
exprimi in ~~...~~ factis Contra e damascenus 9 li.
iiii qui tripa morte xpi e bapma ex tres immer
siones tres dies sepulture signiffat. Item dyo
nisius in li. de eccia ierarchia Baire bapti
sandore simbolica doctrina mistice docet ibus in
aqua de dimisionibus et elevationibus divina triduo
totidemque noctibus in sepultura ihu vite datore
imitari morte quam possibile e morte e divina
imitato. 3o. int omis psue nes ingl i ona
bile e psue de romane ecce q ter imgit q
Nota in illa consuetudine latus conformatur forme sepul
ture et effectui bapmi Item nota si aliquis
diudat formam dd° in non pte in prima in
sioe in non filii in scda et in scdis moriatur
e baptisatus q2 supplet te formas sacdos q in
stem exple non potuit et ido puto esse dandum
q nominato uno sacdos moriatur. q puer e
s3 baptisatus p supplendum formam sacdote Item
in aqua calido t balneo fit bapismus Immo
si sacerdotes faciunt fieri aqua calida melius est
q2 quis penetrim frigore aque puuli q contrahunt

mor[ta]les infirmitates et moriunt[ur]. Vo[lunta]rio si cap[ut] mergi[tur]
baptisat[us] et [ver]o si tingit[ur] caput. Ad id[em] dicit[ur]
q[uod] [~~mo~~] in for[m]a [ver]bi expmit[ur] [quod] bonitas essent[ia]lis cu[m] dicit[ur]
in noi[n]e [~~pris~~] et [cetera]

Tercio q[uod] baptism[us] ap[er]uit ianua[m] regni celest[is] q[ui]a
luce iii[°] d[icitur]. Baptisato ih[es]u et orante ap[er]tu[m] e[st] ce
lu[m]. dicit Glo[sa] ibidem bede. Dum aquas iordanis
salvatoris subint nob[is] ianua celi padit [et] d[eu]s nob[is]
innop[ia] frig[id]itib[us] aquis tingit[ur] exp[ri]ta nob[is] quo[d]
ad ianu[am] celi emergunt[ur]. Contra h[oc]. In lr[ter]a et au
gustin[us] d[icit]. Qua hora sanguis redemptore p[ro]
p[e]deste exivit ... e[st] a[n]te prom[i]s[sum] et ce[lum] patuit
introitu[s] in regnu[m] celoru[m] vide[tur] q[uod] resurrectio q[ui]a
d[icitur] de[us] q[ui] hodierna die p[er] unigenitum tuu[m] et
c[etera]. Vide[tur] q[uod] ascensio ap[er]uit regnu[m] celoru[m]. Ro[spondeo]. Dicen
d[um] ap[er]uerunt diuersi[mode] bap[tism]us quo ad solutione[m]
reatus impedientis a culpe ex p[ar]te n[ost]ra passio
quo ad solutione[m] p[re]ti[i] quod d[e]ber[e]t solvendu[m] ex p[ar]
te n[ost]ra Resurrectio au[tem] quo ad adep[tio]ne[m] glorie
in capite q[ui]a e[st] causa adipiscende glorie in me[m]bris
Sed ascensio quo ad ingressu[m] in celu[m] q[uod] det[er]minat
locu[m] congruu[m] beatitudini et sic patet solutio

Quid vocat[ur] ianua Ad[m] ... q[uod] repagulis reat[us]
ex p[ar]te n[ost]ra et statutu[m] debitu[m] ex p[ar]te decreti dei

Vtru[m] in puulis qui recipiunt id e[st] sacramentu[m] sit
effect[us] bap[tis]m[i] equalis. Vi[detur] q[uod] sic. Dicit eni[m] ph[ilosoph]us q[uod]
cu[m] una causa eo[dem] mo[do] se habens facit unu[m] s[ed] bap[tism]us
e[st] cu[m] una c[aus]a. ergo facit unu[m] effectu[m] in o[mni]b[us]. S[ed] c[ontra]. D[iversi]
m[ode] salia angeli et ... diuersimode acceperunt ut d[icit]
magist[er]. Vide[tur] q[uod] simil[ite]r et puuli diuersimode accipiunt
bap[tis]m[um] quia cu[m] adolescunt non eq[ua]li[ter] disponi[mus] se
ad act[us] v[irtu]t[um] cu[m] act[us] sit ex habitib[us] videt[ur] q[uod] nec
habit[us] equali[ter] acceperunt. Ro[spondeo]. q[uod] equal[is] e[st] effect[us]
bap[tis]mi in o[mn]ib[us] puulis ut p[ro]bat p[ri]me abiec
tores s[ed] non sic e[st] sed in adultis. Ad id[em]
non e[st] simile de angelis q[ui]a illi s[ecundu]m multorem ...

secundum dictam ordinacionem diuinam specie sed particula omnes species in
specie una / nec hominibus datur quantitas gratie secundum propor
tionem naturalium sed potius secundum modum preparacionis et hoc non
equalis in omnibus communiter. Ad aliam diuersitas
non est ex difformitate habitus sed potius ex difformi
tate liberi arbitrii. // De hiis qui modo ficto baptismum suscipiunt
Fictio impedit ex eo quod ponit obicem spiritui sancto
per dissensum actualem voluntatis ad effectum sacramenti
vel etiam aliquid quod non potest stare cum effectu sacramenti
gratia sacramentali. Contra hoc arguitur: fictio non
impeditur a maiori fortiori ergo. sed gratia sacramentalis est fortior
quam peccatum ergo gratia non impeditur a peccato. Dicitur
quod peccatum de se debile est tamen voluntate renitente gratie effi
citur forte ad impediendum diuinam gratiam / quia qui creauit
te sine te non iustificabit te sine te. De baptismo sanguinis

Utrum baptismus sanguinis suppleat totum baptismum
Dicitur quod non quia si baptismus sanguinis suppleret totum
baptisma ergo imponeret caracterem et cadit obiectio
de prima sed hoc non facit baptismus sanguinis et penitentie
ergo sic impressione ~~actu~~ et tamen quam baptismus. Contra
est Damascenus. Baptisma sanguinis est valde bonum eo
quod secundis sordibus non inquinatur. Ad primum baptisma san
guinis et penitentie non imprimunt caracterem quia carac
ter est proprius sacramenti sed totum in effectum supplet. Ad racio
nem. Baptisma sanguinis quantum ad hoc melior est quia secundis
sordibus non inquinatur et quia adducit mitiorem aureo
le et quia tradit ... adherentia ... malum
sed non in hoc quod imprimit caracterem quia illi debetur
innouacio tamen ...

Utrum latro cum Christo crucifixus fuit ... qui sic bap
tisatus est baptismo sanguinis et contricionis et fidei
in prima dicit Iohannes. Christus de cruce latronem
in paradiso intulit ne quis aliquem sera putaret con
fessionem. Fecit homicidium pena martirium ...
tum ~~...~~ martirium est pena morte ... in cari
tate sic cum patiebatur latro. Contra ...

fuit martirium et non pena latro non habuit causam in
titulis sed habuit penam ergo non fuit martir Petrus
ait Si tamquam malefactores patiamini quam gloriam
habebitis quasi dicet nullam Solutio dicendum quod in veri
tate martir non fuit Ad quod autem quod dicit Ieronimus intel
ligitur quod intelligitur ad effectum que dat martirium scilicet quo ad de
letionem reatus culpe quia pena temporalis informata
caritate et fidei confessio delevit sibi penam
quam iam pati debuit pro culpis suis non tamen contulit
gloriam aureole quam habet martir
Nota quod caracter sit in nomine et in predicamento qualitatis
sicut sigillum distinguens tamen sit id quod dat
et quasi aliqua lux illustrante ymagine
Nota omnis peccati difformitas corrigitur per penam
a iusto iudice aliter peccatum remanet inordinatum
in natura sed feditas peccati sensibilius in corpore puniuntur
et in anima quia tanto ipsa est concupiscentia quod pueri sunt
concupiscentia leviori et adulti concupiscentie ut dicit augustinus
ergo videtur quod pueri sensibili pena debeat puniri
Dicendum ad quod quod malum in corpore alle puniuntur per mortalita
te et amaritudine mortis
Item pueri sine baptismo decedentes puniuntur pena
actuali Arguitur quod sic pueri sine baptismo decedentes sciunt
sibi regnum celeste ablatum aut ergo dolent de amissione
aut non Si non videtur quod stultitie et in malis obstina
ti si dolent ergo habent actualem penam Secundo arguitur sit aut
vermis conscientie remordet eos aut non Si non ergo
non remurmat ergo omne peccatum si sit videtur quod cum con
comitatio vermis que dat sit actualis pena videtur
quod puniuntur actualiter Ad primum dicendum quod sciunt se pri
vatos esse regno sed sine culpa et excusat se innocen
tia Ad aliud dicendum quod vermis conscientie non remor
det nisi ex quo quod non est ex propria culpa sua sed potius

aliena culpa aut severitate decreti dei
Videtur quod parvulis decedentibus baptisatis si pro eis ore-
tur sit iniuria quia nunc terre evolat, scilicet ad celum
Ad hoc dicendum quod orationes sunt laudes et gratiarum actiones
scilicet pro bonis, et suffragia pro hiis quos iuvant in via
Nota quod licet actus gratie baptismi, scilicet deletio omnis
culpe, diminutio pene et ordo gratie in mente et quo
ad primos actus datur gratia equaliter in baptismo sed non
quo ad totum
Quot sunt rationes quare penalitas non tollitur
Respondetur quod septem. Prima est ut homo humilietur. Unde Job vi
Sagitte domini in me sunt quarum indignatio
Secunda est ut homini timor incutiatur. Unde Job ix. Timo-
res domini multitudo quamvis Tertia ut detur exemplum non
peccandi ex vestigio plage antique. Unde Zacha-
rie xiii. Adam exemplum meum ab adolescentia mea
Quarta ut homo scientiam cognoscat. Ysaie xxviii.
Tantummodo sola vexatio dabit intellectum auditui. Quin-
ta stimulatio ad divinum. Michee ii. Surgite et
et ite quia non habebitis hic requiem. Sexta ami-
citie ansa. Ad Hebreos. Flagellat autem omnem
filium quem recipit. Osee xi. In funiculis Adam tra-
ham eos in vinculis caritatis. Septima cau-
tela contra iniuriam in iudicio. Hec sunt gentes quas de-
reliquit dominus ut erudiret eos in filios israhel
Utrum baptismus est signum. Videtur quod non quia ponamus
quod sicut mundus recte dat baptisma non videtur quod
sit signum nec causa gratie. Solutio.
dicendum quod est signum gratie quando est de se sicut sol semper
penetrat splendore quando est de se tamen opposita nubium
impeditur. Item autem omne sacramentum est signum alicuius
~~quod gratia est signum~~ gratie oportet illud poni in futuro in
presenti et in futuro preterito sed nullo istorum modorum po-
test. ergo quod non sit signum. Dicendum quod ponitur ex tamen

quo ad ordine[m] ... ad ... fo ... e[st] in
quemcu[m]q[ue] q[uia] multa sit in ordine talis vita q[uod] nulli
eueniet - et io e[st] sig[nu]m vel q[uod] futura e[st] in ordine ...
ad ... ...

... dicit q[uod] plura sunt virtutes in mune et
non sunt eas in usu et hoc non contingit p[ro]pter imp[er]fectio
nem virtutis s[ed] p[ro]pter imp[er]fectionem liberi ab arbitrii
quod e[st] subiectum virtutis

Utrum debent esse ordine et iurisdictione qui
debent baptisare videt[ur] q[uod] sic q[uia] bapt[is]m[us]
consistit in dispensatione ministrorum m[i]nisteri an sunt or
dine et iurisdictione ... Item ysidorus constat
bap[tis]m[u]m solis sacerdotibus esse traditum n[on] ipsis dya
conibus esse p[er]missum Contra vetula baptisat et
baptisatus est. Tunc querit[ur] utrum oport[et] baptisante[m]
habere bonam vitam Et vi[detur] q[uod] sic d[ici]t enim aug[ustinus] iustos
oportet esse baptisantes iustos oportet esse tales iudi
ce[s] ministros. Item actus ... non ...
nisi ille sit gratus in gra[tia] qui facit eum ... cum peccator
baptisat ingratum e[st] deo opus suum

Ulterius querit[ur] de sacerdote simoniaco q[ui] n[on] vult bap
tisare nisi p[re]cio conductus utrum in tali d[ebe]t p[er]mitti
simonia. Et videt[ur] q[uod] non q[uia] non sunt facie[n]da
mala ut veniant bona s[ed] emens esse[t] simonia
cus sicut vendens ... Vi[detur] q[uod] talis puer potius d[ebe]t mo
ri sine bap[tis]mo Et d[icen]d[u]m q[uod] alius potest bap
pona[tur] | tisare Dicit q[uod] non e[st] alius nisi sacerdos et adul
tus baptisandus Vi[detur] q[uod] potius d[ebe]t mori q[uam] sic bap
tisari Item pona[tur] q[uod] nullus habeat aquam nisi
sacerdos et p[ro] pu[er]o videt[ur] puerum periclitari si ut emit
aquam et tunc committit simoniam si aut[em] non tunc
p[er]mittit puerum p[er]ire cum possit adiuuare Vi[detur] au[tem]
q[uod] potius d[ebe]t dimittere p[er]ire q[uia] nullus d[ebe]t se committere
discrimini ... p[ro] vera ... ut alius eviteat morte[m]
eternam ... multorum p[ro]pter liberationem puer[i] ...
d[ebe]t se committere discrimini simonie ... ad primu[m]

questione Respondeo dicendum quod verum ministerium quo ad deum et
ecclesiam est huius ordinis et iurisdictionis et vitam in tempore
autem necessitatis est cuilibet in ecclesia secularia nec ordi-
nem nec iurisdictionem nec vitam huius sicut largis-
sima pietas que neminem vult perire providit
maximam gratiam quod ab omnibus possit fieri et ubique in-
veniri ita voluit ut tempore necessitatis quilibet aliud
immergere possit Ad primum argumentum dispensatio duo-
bus modis est quo ad officium et sic dicit ius verum
et quo ad substantiam nature dei et necessitate sacramenti
et sic non tenet ius Ad ysidorum auctoritatem
ysidori dicitur quod ipse posterius excepit tempus necessitate
Ad secundam rationem oportet distinguere quoniam enim est ex
parte baptisantis equalis est baptismus sive a malo
datur. sed ex parte baptisantis si est in mortali peccato
et illud peccatum aut est notorium aut occultum. si no-
torium aut est in loco necessitatis vel ut non sit alius
baptisans. et sic periculum tunc dico quod cum timore et
necessitate baptisandus non efficitur reus sed bene facit.
Si autem non est tempus necessitatis tunc scandalisat
et usurpat actum sacramenti indignus et dico quod peccat
mortaliter vel graviter Si autem occultum
vel timetur scandalum si non baptisat et est tempus neces-
sitatis vel non necessitate aut non timetur scandalum si
non baptisat sed tunc scandalum provocatoris
peccati quoniam cum et tempus necessitate potest baptisare
Ideo si non est tempus necessitate et timetur scanda-
lum puto quod adhuc potest baptisare cum timore sine
peccato Si autem non timetur scandalum nec est tempus
necessitate puto quod similiter peccat peccat presumens bap-
tisare Ad tertiam quedam dubia dimittendo
videntur quidam contra predictam obiecta sicut iacet
sed michi videtur quod non sit sic credendum eo quod
quies baptismi non emit aquam nec emit actum
baptismi Sed in tempore necessitatis potest ...

tione sua vere pro se si baptisaretur et si per puulos si fierent ut aliud dicens quem velit baptisari et tunc non fiunt mala vel bona nec committi. Si moriatur ex parte sicut baptismum nec etiam committit sed dispositionem pro salute. ~~pro hoc~~ alicuius et pro hoc patet solutio ad dictum

Item aliquis ebriosus vel ligatus sit lingua et non amisit sit usum discretionis utrum possit baptisare si sit tunc non plata forma verborum ab eo qui scit latinum eloquium potest esse baptismus baptismus quod videtur esse fluid [illegible] pond et quod sit tempus necessitate et medio assistit quod possit baptisare nisi talis. et ille non amisit discretionem ~~pro~~ [illegible] quo dictat ei quod ~~dicit~~ quid et quod dicit ille puer subveniens quo si non facit peccat mortaliter quod esset perplexus quod est contra doctores qui dicunt neminem esse perplexum. Solutio aliud est de ebrio aliud est de ebrioso ebriosus enim non semper est ebrius et in quantum sobrius est habens tamen peccatum ebriositatis potest baptisare non resistente peccato. Ebrius autem in quo sit sopita et usus non videtur posse baptisare nisi alius casus quod si non esset alius tunc talis debet baptisare quod si ebrietas talis pavit nervos sensitivos mordicatos motus lingue tunc potest deo concedere forte cum studio et quod discretione debet ad hoc debet studere et potest baptisare. Secus esset si nullam posset exprimere formam sed tantum esset non potest habere talis quod ebrietas quod non ligat rem.

Hereticus in forma ecclesie non baptisat secundum sententiam intellectum dicebat cyprianus unde non baptisare hereticos sed hereticus in forma ecclesie et tunc vere baptisat in forma fidei et ecclesie et ideo baptisma in quo et quod sit baptisat. Et augustinus contra donatistas dicit quod sicut iacob secundum unum viderunt non tamen genuit per uterum liberam sed etiam per uterum et ancillarum ita ecclesia non tantum regenerat per iuste in fidelium sed etiam per iniuste infidelium. Eo quod actus suus non est hominis et in hoc ordinatur efficatia sacramentum

meti Et qui ar. qui non credit non videt pos
sa mte Xe et mte exigit. ad sacrum in D qui
qui non ht fidem pt mte Xe facte quod fuerit cetera
licz non intendit esse bap in in dute tlis ac
mte atq que fuit cetera suff t baptismo.

Potestas autem est qua deus vel prima iustificato
in bap mo sine qua nulla aliqua alia ptius
aliquis facit et hac vel dicit non potuit alii qui
tare vel dicit sicut nec pt quitare alii quod sit Λ vel
deus potestas innovationis est vel daret aliquem hois
non potentem vel ad ef innovatoem su nois ef
fice iustificato et effectus bap un sit ad inno
tatonem trinitatis sic et ete quoque sit ad innovato
nem xpi et hac vel dicit potuit gferre sz no
luit. Potestas excellentie est vel sicut fm nuta
et gradus baptisatum esset excellentior et inq ex
telles bap un ef tq Λ et hac vel dicit potuit Λ vt melior a meliore
dare sz noluit ne tot essent bap nu quot essent bap
tisantes qz vnum debuit esse bap ma sicut vna
passio Potestas ministerii vel gmitta dispe
satom ritus exterioris bap ini et hanc deus omni
bus cetere ministere gtulit Potestas autem cooperatoris est
illa qua magis tangit in sita vel sicut homo haret
ministerium iuxta arbitrii et cooperandi deo cura
ti sicut hz xptus et hanc potuit fm magnitud
dare sz noluit ne spes salutis in alio crederet
esse vel ab alio dependere quam a deo

Quid novit iohes et quod non novit Dt
sem eam augustinus quod novit eum esse agnum
tollentem peccata mundi sz non novit quod potesta
tem bap di esset sibi retenturus et non alius
daturus Jeronimus et crisostimus gtra hunc dicit
s quod novit eum esse pm in mundo natum et
per morte suam mundum esse redempturum

g°. contrarietas videtur esse inter eos Jo. dicendum quod Christus
quo verum est quod est notitia Christi simpliciter et est notitia
Christi in hac vel in illa forma in qua venit ad iohannem
Baptistam g°. ipsum natum et mundum redempturum sed nes
civit quod iste homo qui venit ad eum inter alios fuit
Christus antequam vidit columbam descendentem sicut ei dixit deus
in heremo Et tunc dixit rabbi ego a te debeo
baptisari et tu venis ad me Et hec etiam assignatur
expositiva in quinto dictis quod in iuventute noverat
eum sed longo tempore conversatus in heremo amiserat
ymaginem forme venientis ad se et cognovit eum
talem natum esse in mundum
Videtur quod Christus secundum quod homo habuit potestatem dimittendi peccata in. ut videtur scilicet quod filius hominis habet
potestatem in terra dimittendi peccata. 2°. Christus secundum naturam
humanam est redemptor sed redimere non potest nisi
peccata remittet Item plus est redimere quam creare
g°. poterit creare gratiam qua iustificatur homo
Contra. bernardus gratia non est ab homine sed
solum a deo Item creare est actus omnipotentie. Christus.
secundum quod homo non erat homo susceptibilis om
nipotentie. Solutio. quidam omnes dicunt quod Christus secundum
quod homo non erat susceptibilis omnipotentie et
illius potestatis. scilicet dimittendi ~~peccata~~ peccata ad primam
dicitur quod ibi filius dei voluit ostendere suam deitatem
et hoc ideo hoc convenit filio hominis inquantum deus est
ad a. dicendum quod redemptor est deus et hoc attri
buitur Baptismi quia in natura humana pertulit passiones per
quas pro nobis satisfecit Sed aliquid dicitur quod fuit potestas
quam dedit ei pater pro aliis dicendum quod secundum doc
tores fuit potestas excellentie ad actum vel plus dicit
sine officio clavium tamen dominus vivisse cum
Christus enim non legitur recepisse ordinem sed dedisse
habuisse potestatem ad mensuram sed ad omnia
Vt in caractere fundetur. sic potentie ad ymaginem

mediat ex ipsa susceptione baptismatis et generat
a materia qualitate subiectam Dicendum quod utrumque
dicitur a dulsis sed tamen propter bilag(?) videtur quod generat
a materia qualitate subiectam in qua funditur et hoc
puto esse habitum quendam gratuitum lucis spiritualis quod
sed ad modum habilitate ad fidem et ad gratiam dicitur
per lucem et calorem ut lux habilitet ad fidem
et calor et ad mores Caracter fundatur in
gratia sicut similitudo in qualitate
Virtutes non imprimunt caracterem quia quamquam utraque
operatur in subiecto et delebile sed de ratione caractere
est quod sit perpetuus. Tercio imprimens caracterem
sapientis est tenens fidem. pugnans fortiter pro fi
de et sacerdos ordines sacramentum fidei
Legitur in apocalypsi primo ne quis posset vendere nisi
habeat caracterem nominis bestie.
Queritur. utrum isti caracteres fundantur in eodem
utrum quod sit quia gratia natura sunt sed tercio idem caracter
Christi et bestie sunt gratum Sed quia gratia non sunt simul
in eodem actu ponatur baptisatum peccare mortaliter
constat quod tunc per peccatum mutat caracterem ergo tunc sit
in eodem habebit caracterem Christi et bestie Dicendum caracter
ter bestie peccatum et mortale et non est caracter secundum
plenam rationem caractere nisi quando esset indelebile
et tunc ad huc non habet plenam rationem ~~rationem~~ caractere
quia non significat creaturam similem trinitati sed
potius facit eam ~~eam~~ dissimilem unde equivoce dicitur ca
racter Ad rationem dicendum quod caracter Christi et bes
tie non sunt directe gratia neque oportet sunt in eodem secundum partem caracter
secundum liberum arbitrium et caracter secundum ~~potenciam~~ intellectum
quod sunt potentie ymaginis et ideo non contrarie possunt esse
Queritur quid est de perpetuitate Dicendum quod de indelebili
tate caractere est utraque invocationis in subiecto fidei secundum
substantiam perpetuum est caracter et de gratia hoc modo
quo signum sacramentale est de dispones in subiecto
Videtur quod gratia sanctificationis in Christo non sit

gratia baptismalis quia illa potest dari non nato secundum
dc. adam vel ysidorus in v. Contra non natus in
adam non potest gratiam baptismalem accipere Item tempore
tempus male dictum tempus conceptus deputatum est male
dictioni primi viri. Ecce enim in iniquitatibus
conceptus sum ergo videtur quod tempus conceptus repugnet
sanctificationi ergo nullus potest in utero sanctificari Contra
glosa super illud luce Ecce enim ut facta est vox
salutationis tue in auribus meis dicit glosa in
ipso momento quo vox intrat aures corporis spiritus
intrat audientes et non solum intellexit sed etiam
spiritualis amore advenientem amplexatus dicit ergo videtur quod sancti
ficatus fuit puer quia alias non fuisset accensus a
more caritatis

Ultimus queritur quando datur gratia videtur quod ante sancti
ficationem animationem primo semine quia antequam te for
marem novi te et antequam exires de ventre sanctifica
vi formatur puer primo ut dicit augustinus super
exo. quando anima est in utero embrio si ergo fuit no
tus antequam vel ante creationem ipse fuit notus per
sanctificationem Item glosa super luce Non erat illi
spes vite et iam erat spes gratie

Queritur quantum valet gratia sanctificationis in
utero videtur quod minus valet quam gratia baptismalis
quia gratia baptismalis non imprimit caracterem
baptismus operatur virtute passionis sed gratia sancti
ficationis virtute divina tantum Item in natura nichil
frustra ergo multominus in gratia Contra dignitati sin
gulare privilegium semper tribuitur dicit bernhardus in gloria
tia sanctificationis est singulare privilegium

Utrum baptisandus esset aliquis si hoc modo
nasceretur videtur quod non quia efficatior est virtus
divina quam virtus sacramenti Item in natura nichil
frustra ergo multo minus in operibus divinis sed
frustra esset si esset due operationes ad unum genus
inducendum Item non iteratur sacramentum ne fiat iniu

ria sacramento quia sacramentum non debet conscribi ne fiat
iniuria operationi divine in sanctificatione in utero Item
quia aliquis sanctus accedit ad baptismum ut cornelius fide [?]
iustificatus tamen sed baptisatus est Ille constat quia
ratione non sed quia tenetur eum recipere et non potest
nisi per baptismum Item aliqui dicunt primo gratia sancti
ficationis in utero tres tres personas habuit locum
quam spiritualem ordinem spiritus sancti habebat ad illam
sanctitatem in utero dicitur quia dicitur mathei primo quod enim in
ea natum est de spiritu sancto est et luce quarto ex te
nascetur sanctum vocabitur filius dei Ad id quod obicitur
dicitur quod aliquis nascitur secundum in adam dupliciter scilicet in natura in
utero quantum ad formatum et puerperium et nativitate ex
utero quantum ad procedit in lucem dicitur prima vite nativitate sed
est quod dicit ysaias 9 [?] similiter domini quia omnes ex lege
conceptus conceptos sicut enim dicitur ad ephesios 2
omnes nascimur filii ire sed de secunda non tenet
nisi de renatis per sacramentum Ad aliud dicendum est
falsa tamen in tempore deputatur maledictioni quia sicut a
singulis momentis accipit maledictiones diversas
aut unam trahit successive sed tamen est unum mo
mentum maledictionis scilicet in quo infunditur anima
Ad aliud quod querit dicendum quod ante creationem est in lumbis
ade et abrahe et aliorum parentum et ante conceptum non
potest aliquis sanctificari Ad aliud dicit quod no
titia quam novit Jeremiam erat notitia predestinatio
nis et ideo subiungit dicens sanctificatione parentes iustitie
quam dicit augustinus exires de ventre sanctificavit te
Ad aliud nondum erat in eo spiritus vite et hic
ancilla quo vita nutritur et fovetur separatus
a matre sed tamen erat ei spiritus qui est vite et hoc
probatur per dictum angeli ad mariam ecce et hic
mensis est sextus nullus enim conceptus est nisi in
sexto mense sit formatus proprie in die ca
lidi sicut est vita ~~ultramarina~~ ultramarina

in quibus etc quia septima mens partu deputatur
Nota quod omnis forma ad hoc quod sit determinata re
quirit subiectum proprium Ad aliud dicendum quod gratia sancti
ficationis in utero est simpliciter maior quam gratia baptismi
quia plus debilitat fomitem Sed gratia baptismalis
est secundum quid maior quia imprimit caracterem et secundum
hoc est maior Ad aliud quod queritur utrum si nascatur
infans in utero sanctificatus ipse debet baptizari
propter perceptionem dicendum propter caracterem sicut Jeremias fuit
sanctificatus et Johannes et Beda ergo reputo baptizati
fuerunt Ad id quod obicitur dicendum quod divina opera
tio sufficientissima ad hoc quod operatur sed non operatur
caracterem baptismalem et ideo licet gratiam dederit
tamen adhuc restat necessitas baptizandi
Item ex parte dante exigitur ad baptismum sed non
intentio conferendi aliquid sed tamen faciendi quod facit
ecclesia Patrinus obligatur ad fidem et ad mo
res quia continetur ex susceptione baptismi

De confirmatione

Videtur quod confirmatio superfluit In natura
li virtute sic est quia ex eisdem generatur nu
tritur et confortatur Ergo virtus que datur in
baptismo in esse hoc et virtus confortetur sunt ad sacramentum
Item dicitur quod auget eam gratia confirmationis Contra
dicit philosophus Si simul est simpliciter addas et nichil
magis efficacius sed gratia est simul per se ergo non augetur
per aliam Sed queritur sicut se habet signum in sacramento
ad signum ita effectus ad effectum Sed signum in confir
matione non dependet Solutio dicendum quod una
gratia sacramentalis non dependet ab alia nec habita
una habetur alia sed sunt diverse dicendum ergo quod non
superfluit nec est confirmatio gratie baptismalis etiam
cum confirmatur ex aliis causis Ad primam rationem

dicitur quod illa ratio secundum veritatem in illis in quibus robur et
roboratum ponuntur. et tunc idem et eiusdem rationis virtute
sed sic non est hic quod non roboratur in confirmatione
gratia baptismi sed homo baptisatus roboratur. Ad
aliud. simile a simplicia duobus modis potest differre
scilicet per naturam sive rationem sicut unitas tunc posito est sine
respectu ad subiectum sed habeat positionem et punctus
inmediate a puncto terminato et generato in medio et
has duas differentias est invenire in gratia baptismi et confir-
mationis que sunt diversarum rationum et etiam per ordinem
ad subiectum. differunt in effectu quia una scilicet baptismi est ordinata
contra originalis peccati culpam alterum contra pusil-
lanimitatem relictam ex fomite.
Item unum sacramentum dicitur maius altero quinque modis secundum
distinctionem antiquorum que secundo est quinque unus est ratione
operis et sic baptismus dicitur maius quia gratia in ipso re-
mittit culpam et penam exteriorem et non requirit
gemitum et planctum. Secundo ratione eius quod continetur
quod est res et sacramentum et sic eucharistia est maius.
3º ratione gradus in quo collocatur. et ex potestate caracte-
ris et sic dicitur ordo esse maius. 4º ratione rei
signate et rei non contente sed signate et sic dicitur
matrimonium esse maius quia sit unione nature in Christo
et unione fidelis anime cum deo spiritu et verbo
dicitur maius sacramentum quia a maiori ministro datur.
et sic confirmatio est maius
Ad 10 secundum philosophum dicit dicitur omne et unumquodque omne
cum respicit universitatem nature et speci unumquodque
cum individuorum et in.
Ad 10 sicut apostolus sedes verecundie est in fronte unde
ad tollendum verecundiam malam signum crucis ponitur
in fronte et ad conferendum dum
Ad 20 oleum in confirmatione fit tritum et proprie oliva
ideo quia aliud non potest esse materia confirmationis
unde lucet. ungit. et pascit. lux refertur ad sim-
litudinem creatore / unctura refertur ad lenamen-
tum dolore fomite cum dulcis mitius tumorem

z facit trepidare ubi non est timor et ideo pugiles
in agonibus olimpiade ungebant ne ab adversa
rio teneri possent. Pascit non per comestionem
sed per submissionem in sbam et ministerio fomento eis
ne deficiat laboribus et vigescat in pugna. Ex
na aut arbore que vigore in estate et hieme
Balsamus aut ut dicit moyses egiptius non
nascitur nisi in oculis solis, qui significat xpm
qui unctus sicut princeps et dux belli, ex quo
pam dicunt quod simulacro suum cum uncti et confudit
balsamus a putredine.

hemt .1

It hic dyo. s. oleum olivare et balsamus sunt ma
tia confirmationis. It oportet mat esse confirmatam
It solus eps pot hoc conferre sacramentum in
Videtur quod hoc sacramentum in confirmationis utriusque sexus
non sit conferendum in tabernaculo dei non offerebat ma
res nisi ad ministerium quo non dz confirmari
nisi mares ut virtus videat unbire It ex
pediti ad pugnam genesis xiiii. Cum abra
ham et vi bellatores de quibus hic fere iiii p
tom et iosue et fortissimi ut dicitur in re non erat
nisi mares Sz quod dicit aptus in p non est
servus neque liber nec masculus nec femina in
nova creatura It in ii machabeorum septimo dicitur
de matre septem fratrum supra modum mirabili et
memoria digna quod femineam cogitationem mas
culinam animi gerens quod pereuntes septem filios unius
diei articulo bono animo ferebat et confortabat
pre ad supplicium Ergo etiam feminis dandum est
Videtur quod in adolescentia dari dz quod pugna non
indicitur nisi robustis It iudicum viii dux
Jerobaal precepit primogenito suo ut surgeret
et irrueret in zebee et salmana principes ma
dian et interficeret eos et ille quod non eduxit gladium
timebat enim quod adhuc puer esset Ergo pueris non
dz dari Sz quia pugna spiritualis plus exigit quam
corporalis quia intellectum exigit astutia demonis

Ultimus quintus

Ulterius queritur utrum tantum viri habentes etatem debeant acce-
dere ad hoc sacramentum non enim requiritur. Anacle-
tus enim ubi supra confessiones facit de pro alio sed hic
confitetur. Quod sic dicit eciam Io. xx xi. Etatem hic
loquitur. Respondeo de iure antiquiore ordinariore
in quo quoque requiritur, quod Anacletus reputavit aliud dicit ipsum
per manum tenere et pedem eius super pedem suum po-
nere et nomen eius episcopo exponere et per consequens ligare locum
confirmatis. Item ibi premittitur quod ordo premittere debet de
septem donis spiritus sancti super confirmandos et iterum post
ea alia subiungit, et episcopi promittuntur armari ad
pugnam spiritualem. Contra quidam papa dicit infirmitates
respondet mulieres et viri item quod a ieiunis
et ieiunis conferri. Hec non observantur. Respondeo
ad primum dicendum quod istud sacramentum in se conferendum
tam viris et mulieribus equaliter quia utrisque bellum
indicitur. Ad Ephesios: Non est nobis colluctacio adversus
carnem et sanguinem sed adversus spiritualia nequicie in
celestibus. Ad obiecta dicendum quod tenetur de illis
que habent emollitum animum et arma dei abiciunt quibus
tamen conferenda sunt ut sint in testimonia uxore
dampnationis et hanc vocem masculum deducebat
antiquitus ad bellum. Cum in pugna contra Sisaram
Iael devicit hostem et Iudith Olofernem et Hes-
ter pro viribus vicit Aman et pro mulierem in typo
gloriose virginis dominum est et ipsa conteret caput
tuum. Ad secundum dicendum quod utrumque potest fieri
sed melius et tucius est si prius confirmetur. Nam tamen te-
nditur eis pugna sed dantur arma unde pug-
nare possunt cum tempus venerit bonum est esse paratum
Hoc autem sufficit generaliter quia illa qui fuerat
confirmato decimo anno rebellaverit quia in illo anno
incipiunt stimuli concupiscencie eo quod sicut in physica in se-
cundo septenario distillare incipit semen
Ad tertium dicendum quod nullus secundum ... putare potest
quia confirmandi dicuntur consignare tamquam non habens ...

tutem propriam ad standum. Ad primum dicendum quod
non fuit ut per eo confirmatur sed ut significet cum sua
virtute sua que indiget ad hoc ut stet in pugna. Ad
aliud dicendum quod illo re ordinariore est optima quia expectandum
omnino in apostolorum et primum quia cum confirmandus gerit vir-
tutem corroboratam ideo fuit non posse stare
per se sed in vestigiis aliquis confirmati qui mit-
tetur in pugna et ideo non confirmatus nullum
debet putare et ideo ~~non confirmatus~~ quoniam est de ratio-
ne quemcumque sacramentalis sed si presumpserit
ipse tamen corripiendus est et contrahitur ibi confirmitas spiritua-
lis unde non debet tenere maritum nec econtra propter
parem vel fratrem quia sufficit ad amicitiam compatria-
dam mei tales vinculum carnale. Ad aliud dicendum
quod ille propria dixit hoc propter sequens periculum cuiusdam
quia quidam vir putabat mulierem et postea consen-
tum ea et ideo voluit ut mulier putaret mulie-
re virum ne fiat impedimentum in matrimonio.

Circa predicta sacramenta non iteranda scilicet baptismus
confirmatio et ordo quia imprimunt effectum perpe-
tuum in caractere.

Ad quod antiqui pugnaverunt fuerunt fortiores
a deo quam nos et tamen non habebant sacra-
mentum quia tempus sacramenti non habebant sed ha-
buerunt fortitudinem et virtutem domini quibus
stare potuerunt nec caracterem habere potuerunt
quia ad huc non erat dux belli in acie nec per carac-
tem conscribebantur dux belli id est christus in acie id est
in antiquiori tempore belli

Quo garriunt quidam et non diversim ad hoc
quod sacramentum non iteratur scilicet impressio caracteris et hoc
est causa quare ista tria sacramenta non iterantur baptis-
mus confirmatio et ordo et unitas peccati quod
quod ordinatur sacramentum

De sacramento eucharistie

Item sicut homo per esum ligni vetiti perdidit vi-
tam Ita per esum ligni vite spiritualis recuperet
Item ysaye iiii°. Panem nostrum comedemus et ves-
timentis nostris operiemur et cetera septem mulieres
apprehenderunt virum unum et glo. exponit de spe
septem donis
Item magister ponit quatuor figuras sacramenti eu-
charistie scilicet manna quod pluit deus in deserto
Et sanguinem christi a latere effluentem Jo. xix
et sanguinem agni paschalis qui libabat ab ex-
terminatore Exodi xii. Item oblationem
melchisedech gen. xiiii.
Item maiore efficatie est verbum in hoc sacramento
quam in aliis quia corpus creatum et non glorificatum con-
vertit in corpus creatum et glorificatum virtutum deitati
Item Iudicio meo hoc est forma. hoc est corpus meum
et non plus Ista autem tripliciter habet considerari scilicet una
una secundum quod est vox significativa vera et sic modo fa-
cit aliquod de re aliqua denominata Item habet unum
quod est forma sacramenti ab instituente divina et secundum
hoc est quasi via panis in corpus et sacramentum transsubstantiationem sive
panis per transsubstantiationem Tertiam unum habet quod
in ea operatur verbum incarnatum et cum prolatum profertur
a sacerdote qui cum intentione debita a sacerdote proferi-
tur ad verbum incarnatum secundum quod ipsum in voce ip-
sius operatur et hoc modo dixerunt quidam de an-
tiquioribus theologis quod vox habet referri ad
rem et res indivisibiliter et indivisibiliter ubi
operatur cum iuncto sibi verbo increato et
non est separare partem a parte sicut in alia gra-
tia quia licet habet figure magis est vox crea-
ta non tamen habet operationem sacramentalem magis huiusmodi
sed magis indivisibiliter operatur in ea verbum increa-
tum
Item nota quod hic habet simul est denominatum et opera-
tum sive quasi et habet habet magis est res forme

sacramentalis ab institutore et cum verba mediate
et ideo non divisim hec sed potius voces referuntur
ad res significatas in vocibus illis et ad verum intellec-
tum simpliciter et ita in virtute indivisibili operabile
opera quia operatio illa que est forma sacramenti et operatio
que demonstrativa operatur sicut de creatione et infusione
anime. Item demonstrat corpus Christi esse sub accidenti-
bus et faciendo ipsum esse ubi demonstrat et ideo plus
est demonstratum hoc est corpus meum id est contentum sub speciebus
est corpus meum et verum est hoc ordine id est non demonstrat de substantia
panis. Item verum est quod hoc est falsa panis est
corpus Christi. Item verum non notat inventiam sed conversionem
et existentiam corporis Christi sub speciebus.
Item licet anima infundendo creatur et creando infunditur
tamen creatio secundum intellectum precedit infusionem ita
licet hoc demonstrativo quod nobis simul fit ac demonstratur
et demonstret tamen virtus operativa secundum intellectum precedit
determinationem in forma sacramenti. Item quod oratio non
est divisa hoc habet ex gratia divina. Item hoc
demonstrativo tamen virtute alio fit id quod demonstratur
sub accidentibus. et demonstrando facit ipsum
Item notandum quod hoc supponit pro parte temporis et supponit
pro eo quod actu est sed hoc est demonstrando ubi efficitur
et efficaciter demonstratur et ideo non supponit substantiam
panis sed potius corporis Christi et ideo nichil est de
quod sic hoc faciat ubi presentem quia hoc habet totum oratio in-
divisibiliter relata ad significatum et ab instituto(re)
et ideo nichil est de cuius ratione fit nunc aliud quia totum
operatur ad illum effectum indivisibilem.
Item in hac relatione habet hoc pronomen hoc quod non
habet in alia et licet hoc est de forma sacramenti habet
tamen est de pronomine demonstratio quod non tantum est de-
monstrativum sed etiam operativum et ita demum est de verbo
est quod non notat existentiam sed etiam est operativum et conversivum
ut demum est una est finis verbis operativis in omnibus illis
verbis in quantum refertur ad unitatem instituti operis et verbi.

in creati operante in verbo suo. Item in aliis sacramentis aliquid operatur ministerium ad minus in materia vel tinctionem que est in aqua fit ministerio. sed hic nec sub materia corporalem que est panis et vinum non minus potest esse operatio ministri divinum

Nota quod verbum notans motum et mutationem non competit in hoc sacramento quia omnis motus et mutatio supponunt materiam communem vel utriusque terminos motus et mutationis sub quam fit sed hic nichil talium est quia panis non est materia de qua fit corpus Christi ita quod quantitate aliqua nova materia in corpus Christi quia hoc sub augmento esse non potest sed hic fit transsubstantiatio totius compositi panis ex forma et materia in substantiam perfecte corporis sine aliqua mutatione media et sine intervallo temporis quia ibi competentius ponitur verbum est transsubstantiandi quam aliud verbum notans motum vel mutationem Item in operibus creationis est ad omnia substantia de novo fiat que ante non erat licet non fit proprie motus vel mutatio sed hic nulla substantia fit nec aliquid novum corpori Christi advenit sed transsubstantiatio est hic in hoc verbum tunc verbo et ideo non potest hic poni proprie per verba motum significantia

Io. vi. qui manducat carnem meam et bibit meum sanguinem etc. ...

Item melius ponitur meum quam ... quia illa verba ...

De forma sub vinum

Item omnibus valent ... ad ... quantum ad sufficientiam non tamen quantum ad efficientiam

Nota quod licet in vino ... non ...

1 tamen toto uno forma quam tamen tenet ecclesia tamen per partes
ex magna parte invenitur. Et primo tradita est ab
apostolis qui eam acceperunt a domino quia enim dicitur hic
calix mei sanguinis accipitur a luca et quod dicitur novi
testamenti accipitur a tribus scilicet matheo, marco et luca
quod autem additur eterni ex traditione domini habetur
et similiter illud misterium fidei dicit enim apostolus j corinthiorum
Ego accepi a domino quod et tradidi vo
bis quod autem ecclesia traditum accepit dicit innocentius quod
sic Romana ecclesia semper fidem integram servavit quod
ab ipsis apostolis qui tam praeclaram tam sacris mis
teriis doctrinam et ecclesie virginis gloriam docuerunt acce
pit ab ipsis tamen apostolis petro et paulo quos bi
nos doctores habet et defunctos custodes habet
ritum sacrificii accepit quem hactenus inviolabiliter
observavit. Et licet hec non sint scripta simul
hec forma tamen intelligitur et ab a domino et ab apostolis
tradita

Item calix ponitur tamen scriptura et transfertur ad passio
nem sicut dixit duobus fratribus filiis zebedei po
testis bibere calicem quem ego bibiturus sum
Dicitur aliqua pars de essentia quedam scilicet que...
...constitutionem scilicet corporis et sanguinis et pars de esse
...quod est sacramentum in eucharistia. Quedam at
pars illis esse videtur adiuncta ita quod sine hiis non
potest esse res et hoc modo calix est de esse et ex
parte nostra quia in memoriam fit passionis eius
Item nota plenitudo devotionis et fidei principua
debet esse in hoc sacramento et ideo mentio calicis fit
ut passio ad memoriam reducatur
Item filius dei eternus est sed filius dei non est in ta
libus sacramentis sed quantum corpus et animam cum
deitate et sanguine et ideo ad hunc remanet quod corporis
sacramenti sanguinis sub sacramento non sit novus
Item opposita invicem prohibet esse tamen idem et panis

dum non ponitur ceterum idem secundum idem quia quod dicitur novum dicitur quo ad opus vel sub sacramento quod dicitur eternum dicitur quo ad personam aut quo ad predestinationem tanta gratie quam deus ecclesie ab eterno debuit Item sacramentum non operatur salutem sine alio cooperante et hoc est deus et fides
Item quidam antiquores dixerunt quod hec non est de forma quia quod mittere effunderetur sed tamen peccaret qui obmitteret Sed alii quidam moderniores probabilius videtur sentire quod sit de forma sicut finis tunc quiescit forme facit perfectionem vel Item in eo videtur id est de forma in remissionem peccatorum
Hic utilitas in sanguine specialis commemoratur in persona ubi dicitur Quae utilitas in sanguine mea dum descendam in corruptionem Et hoc ideo quia sicut anima dicitur esse precium redemptionis oblata pro Ita tota passio est in extorsione violenta sanguinis passio autem patefecit quod nobis et idea passio precipue in sanguinis effusione in qua vita corporis signatur et ideo remissio peccatorum magis retorquetur ad sanguinem quam ad corporis passionem
Tamen in ista forme si expetet in operando sicut quidam antiquiores dixerunt et dicitur quod id est sacramentum totus est sine et sine ea vitare ergo magis sed ordini in sacramento quod non sit in aliqua re sacramenti tum dicitur supra panem hoc est corpus meum ibi ordini esse corpus sine sanguine ex eo quod ex vi sacramenti non est ibi nisi corpus tum ergo corpus non sit sine sanguine secundum ordinem in sacramento vitare nisi efficacia verborum corporis expetet efficatia verborum sanguinis. Item si forma corporis operatur sic forma sanguinis et ergo aut ergo operatur corpus exsangue vel cum sanguine si exsangue ergo operatur rem imperfectam et operatur corpus tale quale non est ibi ergo operatur corpus cum sanguine ergo ex vi sacramenti est ibi sanguis ergo superfluit forma per eam dicam supra sa

guinem quod it^m e mg^b q si na^z non sudat in
sufficiens n^c deficiat in necess g^o multomagis g^ra
non sudat Sz q^r Cu d^z h^o e cor9 m^o aut cor^9
e ibi vi orionis fcm et demum^m e et v^w dcm e
a^c non. Sz non locu^o e falsa non eni d^z h^o e
cor9 meu sz h^o e. si sit g^o efficaciu^v h9 oro non ex
pectet alia ordme in efficiendo Ite fm to^m vsu
et vtilitate ecce eleua^z cor9 p9 q^w dco sic g^c v^ba
h9 e corp9 meu et te adorat^z a fidelib9 a^c
e ibi aut non. Si sic h^eo xpo^m q ad hu^c n
e dca for^o sup calice Si non g^o instituc ecce
faciunt ydola adorare latria quod non e de9
et cogunt pp^lm yd^olatrare q^r abs^z dio e due de ecclesia
d^o. dd^m q iste ordes explent eff^m suos diui
sim. et vna non expectat alia ad p^ma dd^m
et v^w q ord ista h^o e cor9. meu e in tp^e licet vi
vnam sz ab insti^o^e alia sz fm q pfert^ur in
psona v^bi et^m et q opat^z in ea et fcia
sz fm q est in ea v^itas sig^o et quo ad p^mas
duas v^um e q non cotendit opando n^isi
cor9 et non su^o sa^nguine Z^w au^t on^dit sz
ad sign^d corp9 xpi^m non ex vi sacmeti
sz sub sac^ti ptentu et io o^ndt v^itate et cor9
sicut e ad a^d q sacme^m opa^z cor9 p
fond tu sangne sz q sit sangs in vsu i^c fideliu
q^c e pot^m redemptois. non opa^z for^w dco sup
pane sz dco sup calice et io non valz illa obiect^o
q licz xpi^m cor9 sit sub spe panis tu^m non e
ibi fm q quenit vsui fideliu s^c vt cib9 et pot^9
et io d^z g^r a doctorib9 q sa^nguis e ibi no
ex vi sacmeti sz ex guicione nali sa^nguis et
cor^e q cor9 xpi^m et viuu sz in opate et vel^s
sangne et aliis ptib9 cor^e q dz insidi sa
guine Ite nota licz sit in calice cor9 tn
non sit ibi ex vi sacmeti sz ex vi guicionis quia

hic tu sanguine.
Utrum post cenam celebrandum sit et dicitur quod sic
quia plus est instructivum facto quam verbo. Cum ergo Christus verbo
primo post cenam instituit videtur quod sit post cenam celebran-
dum. Non enim quod in ore nostro conveniat honori
nichil enim impeditur ab hoc sacramenti perceptione
nisi precepto ergo videtur quod post prandium celebrari et
accipi posset. Contra Augustinus dicit quod pro honore
tanti sacramenti prius in os christiani corpus domini intraret
quam alii cibi ergo etc. et ante prandium sumendum et celebran-
dum. Respondeo dicendum quod prima ratio sic procedit. Dedit post
cenam corpus ut ultimum legatum quod est typici
agni tamen [illegible] ad passionem Christi [illegible] ut artius
memorie discipulorum inprimeretur. Solutio
In veritate stabat comprobat magister aliud est de institutione
istius sacramenti et aliud de frequentatione fidelium
institutioni conveniebat ut post cenam immediate
ante passionem institueretur. Frequentationi autem ut pro
reverentia tanti cibi et propter sobrietatem devotionis et diiudicationis
ante prandium perciperetur et celebraretur. Sicut dicit
apostolus 1o ad Corinthios xi. Quicumque manducat
et bibit indigne iudicium sibi manducat
et bibit. Sed iste cibus diiudicandus est ab animo
et sed ad hoc exigitur vigor et sobrietas rationis
nostre. Post prandium autem propter fumos ad cerebrum
elevatos a loco digestionis spiritus et animus
impotens efficitur in discernendo et impeditur devotio.
Et sic potest esse quod non subrepat aliqua delectatio
ad animum declinans in cibos. Ex quo efficitur homo
minus ydoneus. Ad primum post cenam insti-
tuit ut deinceps ante prandium frequentaretur.
Ad aliud dicendum quod maior reverentia exigit
et ideo non tantum oportet abstinere ab illicitis sed etiam
a licitis tanto sacramento congruentibus et hoc
attendens ecclesia statuit ut ieiuni fideles ad sacramentum

mentu attendant et quia peccat prius accipiens
q[uod] r[ati]onabilem esse inhibitione[m] accipit tu[n]c pri
us sacramentu[m]
vt[rum] de p[er]s p[ro]d[itio]ne[m] g[ra]c[ia] an non
[...]me p[ro]d[itio]ne maiore si aliquis h[abe]t ordine[m] s[e]c[un]d[u]m
d[e] formam et ma[teri]a[m] h[ui]us sacramenti p[ro]fic[itur] p[er]
p[ro]d[itio]nem et effectum e[st] q[uia] peccat mortaliter v[e]l
m[inus] q[ui]a esse ap[osto]lice et catholice [con]suetudine[m]
et institutione[m]
Q[uaer]itur dicit[ur] iam non e[st] d[ic]ta[m] cena mandu[c]ata
non e[st] i[d] d[ic]i et non deo si sensu p[ro] q[uod] non esset
si [con]ficeretur
N[on] eo m[o]d[o] omnis cibus que q[ui]t et [con]sualit[er] ti[-]
bum vorans h[oc] e[st] qui tussit in b[...] et si no[-]
[...] ad corp[us] impedit celebratione[m]
Q[uaer]itur de potu aq[ue] h[...] d[ic]itur i[n]uchi v[...]de[tur]
q[uod] non e[st] celebrand[um] p[ost] potum aque q[uia] [...]
[...] q[ui]t in cibum et multiplicat fidos ad cap[ut]
Eucha[ristia] non e[st] t[antu]m sac[ra]m[entu]m s[ed] e[st] sac[ra]m[entu]m
sac[ra]m[en]torum
v[er]o
Q[uaer]itur q[uo]d corp[us] [Christi] v[er]um [...] sit sac[ra]m[en]tu[m]
d[icendu]m q[uod] e[st] sac[ra]m[entu]m et re[s] et signu[m] v[nit]ate corp[or]is
mystici et signatu[m] et [...] tu[...] p[ro]p[ri]e [...] pa[-]
nis et vini [...] transsubstationis
Duo sunt in pane s[cilicet] r[ati]o cibi et ma[teri]a [...] q[uod] sit
una m[ate]r[ia] e[st] in homogenio q[uam] in eth[er]ogenio [...]
corp[us] [...] tibus et [...] et simpliciter [...]
ad h[oc] m[ate]r[ia] quere homagen[...] q[uam] eth[er]ogenu[m]
[...] ma[teri]ali [con]sidet[ur] te [con]ficit[ur] ex multe
[...] distincte et quo ad h[oc] similitudine[m] h[...]
[...] organice corp[or]is [...] et ad agg[re-]
gatione[m] fidelium
Q[uaer]itur vt[rum] eucha[risti]a sit vnu[m] [...] [...] in
[...] d[icendu]m sine p[re]iud[ici]o q[uod] illud sac[ra]m[entu]m simp[liciter]
vnu[m] sit sicut et alia sacramenta [...] modum
[...] quem efficit
Cristus p[er] se ip[su]m in [...] sua e[st] v[...] [...]

eucharistie virtute consecrationis
Item puto esse attendendum quod verum corpus christi transit
in omnem locum in quem tamen sicut species manen-
tes speciei panis et vini
Item sacramentalis modus sumendi dicitur racione pertine-
bitate corporis christi ex quo homo non [illegible] me-
ti
Item spiritualiter sumere est per hoc vniri vnio qua vniuntur
fideles et vnio caritate et fidei
Triplex est modus spiritualis manducationis scilicet participa-
cio eius sacramenti in genere et non ex eadem causa vt
participacio incorporationis corporis christi mistici non ex sacra-
mento sed ex fide et caritate capitis membrorum et
hoc modo ab inicio fideles percipiebant et percipietur
Secundo modo accipitur scilicet gustus dulcedinis gracie contentis
corporis christi per meditacionem et devotionem
eorum quorum signum est eucharistia et hoc modo percipi-
tur gracia sacramentalis non ex eadem causa sacramen-
ti sed ex alia quam vivum quod habet vim eius et hoc modo
non percipiebatur spiritualiter ante sacramentum in inst
aliquam esset [illegible] revelatus ritus et significacio
sacramenti Tertio compromisse si percepcio gracie contri-
tionis corporis christi mistica et ex causa gracia sacrame-
tali et hec manducacio sacramentalis non separa-
a sacramentali quia hoc modo spiritualiter accipitur in
sacramento sicut medicina in base et causatum
in causa
Quotienscumque duo vniuntur tunc potencius mutat
ad se id quod debilius est vnde cum tibi iste sit
potencior virtute quam manducantes christum iste
tibi manducatus mutat ad se vt dicit augustinus
Non tu me mutabis in te sicut cibum carnis
tue sed tu mutaberis in me
Non debet frequencius masticari sed potius fran-
gi hic lingua sed tamen ex hoc masticabiles esset
species cum non esset periculum

Sacre veniat in memoriam meditatonis passionis et caritate per qua dilexit nos cum semetipsum dedit pro nobis.
Nigri spiritualis manducat qui in unitate corporis et eccle quam sacramentum significat manducat
Manet in xpo et in eo manet per caritate et devotoem quemetem ex devotoe cor. et per
sm actum vel spiritum desiderium
Non nego qui sit ibi corpus christi verum quod dum manent species tamen infideles non sumit et manducat
quia sumit et manducatione dicitur sinonomis et incorporatoem ad cibum qui sui et hoc modo nullo
fit in infideli
Dicitur aliquid transire in ventrem dicitur enim aliquid transire in ventrem transire ad actum organore ventre ut scilicet digeratur in stomacho et per mineravias
trahatur ad cor et ibi formetur in sanguine et in membra distribuatur et assimiletur et hoc modo corpus christi non transit in ventre. Iste enim transitus est cibi corporalis corporis deperdita restauratoe. Dicitur eciam
transire in ventrem quia vadit in ipsum ut qualicumque sub generis locum et sic ubi michi corpus christi
transit in ventre quia non video rationabilis quare corpus christi non transit ad omnem locum ad quem transeunt species panis et vini sub quibus sum ubi te
vel generetur totus christus.
Aliquid transit in mente scilicet quod per substanciam illabitur menti et sic solus deus trinitas transit in mente
Corpus christi transit in mente operando ibi gratiam
spiritualem sacramentalem.
Hugo quod dum species afficitur presentia corporalis non aufertur sed tamen dum habet distermi species tamen
dum est ibi christus licet quidam aliud dixerunt, tamen
ratio tamen non est probabilis
Quid michi sine prudicio quod sancti patres nec sacramentaliter nec spiritualis manducaverint quomodo

ptīpiendi scilicet experientia rei et non precedit eam
tum 1° constat illud sacramentum non fuisse nisi
ex quo christus dedit discipulis corpus suum videtur
michi quod ante hoc nullus comedit nec sacramenta
liter nec spiritualiter nisi spiritualiter manducatione sumat
large

Utrum mali aliquid percipiant attende ad corpus
christi et dicitur quod non maiori est dissolucione
cristi ad peccatum quam ad corpus sed non transit in cor
pus ergo non transit in animam peccatricem ergo nichil
percipit in sacramento quia statim euolat et dicitur quod
quod in maliuolam animam non introibit sapientia
sed quando est quando dum species corporalis afficiatur presentia cor
poralis non tollitur sed in ore peccatore species corporalis af
ficitur manentibus speciebus ergo non tollitur presentia cor
poralis si peccatum percipitur fugit christus ergo intantum
fugit peccatum quantum facere ergo mali sacramentum dotes non pre
cipere quod falsum est Solucio absque omni ambiguitate
tenendum est et fatendum quod mali accipiunt verum corpus
christi in sacramento quod de virgine traxit quod in
cruce pependit et non euolat nisi cum de speciebus
panis et vini meglie amplius manet sed tamen transit
in alium saporem quod erat in speciebus color sa
por et quantitas tunc cum ille species in speciebus de
sinunt afficitur tunc desinit presentia corporalis et
dicit hugo. Ad eciam dicendum quod christus
transit a corpore percipientis sed non transit in corpus
aliud enim est a corpore transire et aliud in corpus et
bene concedo quod non transit in animam per graciam tamen
habet presentiam suam in sacramento quando dum species sacra
mentales sunt ibi in corpore percipientis Ad a
dictum quod intelligitur sic. quod in maliuolam animam
non introibit sapientia per inhabitationem gratiam.

Utrum mali corpus christi percipiunt ad suam dampna
nationem dicitur quod non quia pona quod aliquis
sit in peccato mortali et ignoret illud hoc est pro

reg[?]

sibile inde patet quod sit ignorans morum in ma e
dispositus ad sanitatem quam sciens morbum Quo ad quod
non prohibet ignorantis ab eo non removet sciens
Item dato quod ignorantia excusaret a toto et non
a toto ut secundum ab omnibus dicitur et scientia aggravet
non sequitur habebunt scientia et ignorantia ad peccatum non sunt
quedam circumstantie Quod patet quia ipsas non distabit peccatum
in infinitum sicut distant veniale et mortale
Et quod in aliquo talis ignorans non arceretur a
communione in eodem peccato non debet prohiberi sciens ut dicitur
Item maior est divinitas quam cuius humanitas
sed a divinitate accessu non prohibetur sed potius
movetur ad hoc nam est ipsa deitas substantie
ei primo communis eius et in eo est ut plus esse
presentialiter et potentialiter Quod dicitur quod multo magis sunt
arcendi a communione corporis et sanguinis Christi Secundo
qui indigne accedit indignus accedit sed non
e contrario Nam tunc opposito antecedente sequitur quod quis
quod aliquis accedit indignus et non indigne
Hoc non potest esse nisi habens conscientiam peccati et tamen existens
tens in peccato Item peccaret gravius si quis corpus
Christi proiceret in lutum quod cum lutum sit spirituale quam
corporale multomagis peccat proiciens corpus Christi
in latrinam spiritualem latrina enim est spiritualis pec
catoris non penitens quod talis peccat sume
do eucharistiam Item Iohannes primum dicitur quod peccat
in proposito peccandi quod post buccellam introi
vit in eum sathanas quod quidem in eo auxit pec
catum Item laudatur publicanus quia nolebat
oculos ad celum levare quod multomagis lau
daretur si non communicaret quia in misterio magis est
digne et corpus Christi quam celum
Aliquis querit de eo cuius peccatum est occultum et
non habet gratiam ut proponat dimittere
ut in pascha debet communicare Dicitur quod sic quia
cum preceptum sit omnibus fidelibus communicare

et facere confessionem Iste scandalizat etiam si non
non communicat Item huius peccatum non notorium propter predi-
catione et alios actus spirituales facere ergo a simili etc.
quod possit communicare Et quia peccatum Jude non fuit no-
torium et tamen dicitur quod post buccellam introivit in
eum sathanas. Item Cor. xi Non potes-
tis mense domini participes esse et mense demoniorum
ergo non debet mense domini participari quis alius existens
in peccato mortali etc. Secundum non debet communicare
aliquo modo etc. Et si per existendum tegetur quod indig-
nus et indigne accedit ut Judas Item qui man-
ducat corpus domini indigne reus erit corporis et san-
guinis domini Item glossa distinguit triplicem indigni-
tatem scilicet indignus est qui non credit aut qui
aliter celebrat sacramentum quam institutum est aut qui
indevotus accedit et accipit. Primus indignitatis
sit Primo sunt qui faciunt dignum institutum est et contra
primum est fides que est fundamentum in edificio spiritua-
lis et quia provocatur contra fidem indignitas prima
... est caritas opposita et implens legem Ro. im-
plementum legis est dilectio et a provocatur contra fidem
indignitas tertia que est tamen aliquis indevotus ac-
cedit Indevotio enim hic ponit remorsum conscien-
tie ex peccato commisso vel commisso in conscientia tamen ipsa non
recedendo a peccato illo tamen est contra dei misericordiam
et bonos et est tamen corpori mistico. Quod enim communicat
quis est et quem accipit capite reformatione et a provoca-
tur istius accipitur. Secunda indignitas que est
in scismaticis quod non servant ritum statutum in
sacramento celebrando a domino et ab ecclesia Ad
primum dicitur ignorantia est duplex videlicet universalis et parti-
cularis sive iuris et facti Ignorantia autem facti ex-
cusat a toto et talis est in eo qui nescit quod peccavit
recognoscendo annos suos in amaritudine anime
sue Vel dicitur melius quod licet ignorans
existens in peccato non sit dispositus ad sanctitatem

mgr tn ydoneus e ad actu gitandi ppca q
non gtempnit . s3 r eius se esse gtempnit & eo
eo ipo efficit indignus ite ad glo. sup illud
romanos ii . d3 gtumelie pctat qui ignorat eas
d3 q gtumelie i. piecessisse pctat ignorans quia
non qrit medicu s3 tn gtempta non e par
qz in ignorate nullus e gtemptus inquinate maxi
mus . Ad secdam 1dem q ignorat &
scia sm se gsidata non facuit gtra diuinam pcto
ru s3 potius gtempta sive aduictus q e nouu
ge9 pcti & ideo q non attribuit h' sue mst p
actus . Ad ad 3m q ma or e quantitas
p' q quantitate s3 non e gtemptus aliquis respcu
gtinet & puriue deitate in nobis s3 potius de pe
impfectoibus nre create indigente citatore ut g
tineat & gseruet . s3 r' quantitate ordinam q
soliditatem h3 & id gtinet pt Ad secdam
gstione rn q sine remorsio gstie cu pposito
non dimitti pcm nullo mo d3 sumere eu
charistia Ad pm ddm q non gitare cu
cu ppo to e de bitate bite que pp scandalum no
e dimittenda Ex obicit q in tali statu ep e
pplexus . dd m q non e bm qz pt alias fa
te pp quod eua d3 pcm s. dolendo d' pcto cu
ppo to emendandi Ex em facit gtu in se e dei
misericordia ei gram & te pt gitare Ad ad
ddm q non e simile de alus actib9 & actu gio
nis Alii em actus sic sr necessarii pr q in
diget diuersis q p tempe pnt suppleri ab
alus qui non sit ydonei In giöe aut pcipit
ipe dns y ibi maxima ydoneitas requir
& io non ydone9 pctat ut dcm e

Utrum malus plus pctat gitando q pctam
do alio gtne pcti & vr q ingr pctat
alio gne pctandi qz qto maior e gtemptus to
to mai9 e pcm s3 in alus pctis q bis dd non
gtempnit de9 in se gitando aut gtempnit ipse

dicendo aut contra Ite 1° Cor 10° Ap(osto)lus comparat con-
missio(n)e p(e)cc(at)o indigne manducando Ite hebre(os) 10
irritam faciens legem moysi absq(ue) ulla mi
seratione duob(us) aut trib(us) testib(us) qui(n) g(ra)cia fili(u)m
dei conculcavit quanto supplicia putatis p(e)ior(e)m
mereri Sed q(ue)ritur si duo sunt quor(um) unum fac(it)
appingere deo aliquod (et) al(iu)d removet ab eo q(ue)
parant ad duo alia quor(um) utrumq(ue) removet
magis removet duo q(uam) unum Sed que
fit ab indigno corpus non separat sed que fit (con)-
temptus aut separat Sed fornicator et aut ut alio
p(e)cc(at)o operis utrumq(ue) separat actus (et) (con)temptus g(ra)cie
magis separat a deo q(uam) tocio indignum Sol(uci)o dicendum
dicit ad hoc quo ad aliquid (con)ditionem indig-
ne plus peccat (et) quo ad aliquid alio p(e)cc(at)o
peccans plus peccat quo ad (con)temptum enim
dicit multi plus peccant indigne (con)ditionis sed n(on)
quo ad actum (et) alias circumstancias ex quib(us)
causatur turpitudo peccatore Ad p(ri)m(u)m ad p(ri)m(u)m
q(uod) cum dicit ubi maius est maius est peccatum (con)-
temptus ibi maius est peccatum hoc non est verum simp(li)-
citer sed quo ad hoc tantum s(cilicet) radice p(e)cc(at)i qui
(con)temptus est quo ad alia pot(est) esse maius peccatum
quod est ex maiori (con)temptu Ad a(liu)d
dicendum q(uod) cum ap(osto)lus d(icit) eum reum esse cor-
poris (et) sanguinis indigne s(cilicet) (con)ditionem
eo q(uod) reatum sanguinis incurrerit non tamen
hoc reatu occiderere (christu)m sed in hoc simil(is)
est occisori quia utroq(ue) reus fit ex sanguine (christ)i
Gregorius ad augustinum anglorum ep(iscopu)m
et ponitur in decreto di(stinctio) vi. Et quid cum ex
nimia suffluitate ut infirmitate evenit non
erit timendum pollucio quia hanc animus
non nescies pertulisse dolendum est q(uod) ferens
se Ite Gregorius ubi cum ult(ra) mo(dum)

gule appetitus in sumendis cibis recipit idcirco huius
rum receptacula grauant sed quidem aliquis rea
tum sed non sed ad exhibitionem sacri miste
rij percipiendi vel missam et sollempnia celebran
di. Item pollucio precedens ex bemali cogitacione
non impedit a communione Exemplum sancte discipline
effugiet fictum bemalia non fructuit fictio
si ergo dicitur ex aliqua turpi cogitacione precesserit
qui mortalis non sit pollutus sit non tamen sed
quod non possit communicare
Tercio gregorius dicit pollucio accidit multis de cau
sis s. ex infirmitate nec non in remedio f
conuertendo et hoc modo nullum est peccatum nec peccati
signum fit etc ex illusione dyabolica sed fit et signum
quod non vult pati deuote dormitum Secundo ex
nimia repletione ciborum et fit qui venerea prouocat
sicut caliditate et humiditate sicut ex tunc calidum et
humidum ministrat hic maz Et tunc distinguendum
dicit michi videtur quod accentibus ingurgitationi quod
omnino hoc accidit aut famelico ex surreptione
aut hoc accidit ex hauste parum cibos et ipsue
ut ex largiti splendide primo modo non indicat
pollucio sequens nisi negligentiam ex surrep
tione crapule 2o indicat peccatum 3o
pollucio fit peccatum ex cogitacione s. cum aliquis
singulariter cogitat et pocula sumpmat tunc cum
eadem et tunc est signum supra cogitacionis precedente
in turpi Quarto ex plurium ciborum comestione et cra — s. ex cogitacione
pula simul et tunc significat vtraque
et quartus ex cogitacione et illusione et tunc est signum
peccati per quod innuit illudi Quinto quod fit ex
crapula cogitacione et illusione tunc duo precedentia
dicta sed victoria tamen et hoc tamen omnino dicit
in pollucione sequenti sicut omnino dicit tam occulta in
ex tunc sequente manifesto est item distinguendum in

modo pollutionis quem innuit Gregorius. Et per dictam epistolam
ubi ex crapula veniens non impedit sumptionem dominici
corporis in pollutione turpi cogitatione non generatur.
Ex hoc enim accipitur quod quidam polluuntur cum ymma-
ginatione et delectatione turpibus. Alii autem per
solam seminis emissionem. In hiis autem quod delecta-
tur ex [illegible] distinguendum quoniam quandoque ex ventosis
cibariis. et in delectatione potius emittitur spu-
ma ventosa quam humor nutrimenti. Hiis ita dis-
tinctis puto cum Gregorio dicendum quod in primo et in secundo
casu impedit a sumptione. Sed si humilis propter fedita-
tem dimittit laudandus est. In 3° si sit
ex surreptione et cibariis ventosis et legu-
minibus non puto impedimentum sed in 4° et in
quinto modo puto esse abstinendum propter dominum in mo-
tu [illegible] delectationis in cogitatu precedente
Racio modus et causa egritudinis cognoscitur
principiis. Item atque creatore sicut in parte
disposita 2° de anima
Item tempore [illegible] incommodat [illegible] sanctus non
tetigit corda [illegible] Gregorius.
Item 2° Regum vi. dicitur quod cum calcitrarent
boves qui trahebant archam domini quod extendit
manum suam Oza. et tenuit archam et [illegible]
dominus Ozam et [illegible] in [illegible]. quia illa nocte dor-
mierat cum uxore. Dicunt quidam quod Oza for-
te ex libidine cognouit uxorem secundum illos qui
hoc ponunt [illegible] tamen ego puto secundum [illegible]
[illegible] quod cum ipse esset de levitis quibus preci-
piebatur archam portare [illegible] [illegible] [illegible]
quod committebatur [illegible] nature boum recalcitrantium
[illegible] dum [illegible] abstinere puto dicendum quod per hoc
[illegible] in quibus [illegible] tota completur excepto
[illegible] quod [illegible] [illegible] dicens enim [illegible] est
[illegible] equinoctialis cum tota parte cum [illegible]

ortu cum arcu ecliptice quem motu primi ho
rum nati motu sol accipiendo sign probat hu
arcus de sup minuta et 2 vim sed hic aut
them dicat quidam modern. et in illo tempe fit
omnis ortus et occasus ymaginum et stellare
celi sicut corpus ad recidinandum et si hic non
habeat bonum sicut liberum arbitrium hic tamen bonum
sicut corpus ad gemedium.

Ut in aliqua feditas corporis ut mestruum
impedit a preceptione corporis christi. Cirimdo dicit
quod quidam faciunt contra et in illo fluxus est gra
ex infirmitate quando quedam aut inepala
te et ille turbabis sic et debent expectare de gio
re usque post fluxum sanie aut non et hec tamen
redduntur quia augustinus dicit quod accessus ad
mestruatam non sit prohibita in sigura aliquis sunt
sed est in scripto precepti in morale ut non stat
quibus cum mestruata unde dicit quod mestruum
dicit immundiciam a ratione sicut dicit augustini
sicut secunde primum. Propter illud de mere quod
pati mestruum non accedes. Contra prudi.
dicitur in decretis quod mulier prohibenda est mulier a gide
propter mestruum eo quod fit inde in sequente et infirmi
tate et non culpe. Non mestruata fit
concipere prolem corrupta elephantica et lepr
sam ut dicit glossa super Ezechielem primum.

Malum dicitur multipliciter quia formaliter et cor
pus per usum est malum sed semper est bonum in diversis et
malum efficiens et hoc dupliciter ut cum prope et per
accidens et neutrum istorum modorum corpus domini dicit
malum quod non est causa mali nec per se nec per
accidens 4o dicitur occasio mali sicut compositus
dicitur occasio lesio oculi infirmi non propter malum
lucis sed propter malum oculi et ita corpus domini bonum est
occasio mali indigne sumenti

De corpore Christi utrum sit in altari videtur quod non quia
omne quod circumscribitur non fit in aliquo loco nisi
prius recedat a loco in quo est corpus Christi loco circumscri-
bitur ergo non fit in loco quia nec in celo nisi prius re-
cedat a loco celi empirei in quo est non autem
recedit ut omnes sancti dicunt ergo non fit in loco
quo nec in altari ut dicit una opinio. Solutio absque
omni ambiguitate tenendum quod corpus Christi corporaliter est
in altari et quod quamvis sit quod recitat magister in littera
quod corpus Christi non sit in altari nisi sicut ~~signatum in sig-~~
~~nato~~ signatum in signo. Ad argumentum dicendum
uero quod licet quamvis non habet nisi unam comparatio-
nem ad locum quam nisi uno modo ut sic ea quod tamen
diffinitive vel circumscriptive sit in loco sed de
corpore Christi non est uerum quia tamen hoc habet du-
comparatione. plicem comparationem ad locum unam unam per se ubi est in pro-
pria forma ut ubi circumscribitur loco et assigna-
tur ei propria mensura et ~~finis~~ ubi mensuratur in par-
tibus loci. et ubi est per modum ibi non est ubi ... Aliam
habet comparationem ad locum per accidens in quo ipse totus in
toto et ipse totus in tota hostia quia in qualibet
parte totus et non est ei assignare per modum mensurabi-
tur secundum partes loci ipsius hostie verum si corpus Christi effi-
citur in loco circumscriptive tunc verum quod recedit quod rece-
dat a loco in quo erat circumscriptive sed ad hoc
quod alibi efficiatur. Sed ad hoc quod alibi efficiatur in
loco alio quam est non oportet quod recedat et moveatur
ab isto in quo est circumscriptive. Item sequitur quod corpus Christi
quod potest esse secundum circumscriptive et in ... alius loci
sacramentaliter. Ex hoc non sequitur quod possit esse ubique
Et hoc patet tum de. Deus est ubique id est simul est deus quia
tamen omnem locum et omnem loci particulam et infinitum
ei. Textus magistri Non hoc corpus quod vi-
detis comesturi estis hoc enim est expresse contra quod
idem corpus comederunt et eundem sanguinem biberunt
Sed forte tu dicis quod ... scripturis sit ut magister dicit.

in via solue non hoc corpus quod videtis .i. non sub sub
eadem specie qua videtis comesturi estis Contra
secundum hoc est in forma eucharistie possumus dicere non
hoc est corpus meum quia non est ibi sub specie corporis
sed sub specie panis. Ex parte Augustinum est bona
Ad rationem Commentatoris dicendum duobus modis uno modo
conmunicant secundum quod ponit virtutem fortiorem in cor
dete et gilete ad se cibum et in tali gestione ti
bus dicuntur et patiuntur et ad cibatum quantum et istum
intellectum acceperunt dicentes et abierunt retro et sicut
sunt heresiarche .i. principes hereticorum et sic in
telligitur August(inus) non hoc corpus quod videtis comes
turi estis et pronomen demonstrativum demonstrat substantiam
Ad aliud dicendum quod sit cibus spiritualis spiritualiter refi
ciens cum vere cibatus quantum ad cibum spiritualem per unio
nem per unionem et non corporalem per redemptiona
tem et hoc modo intelligitur dominus et Augustinus et hoc
vocat spiritum et vitam Augustinus autem vocat spiritua
lem intellectum .i. spiritualem refectionem. An contra quod conditur secundum
arte gustus secundum quod est sensus alimenti est quidam tactus | una forma et alia modo
ergo non accipit speciem nisi cum tactu substantie que disponit
pomit specie illa ergo mensibile est dicendum quod secundum unam for
mam conditur et aliam non contra phil(osophum) 2° de anima ac
cidens nutrit nisi secundum quod est substantia et aug(mentat) secundum id
quod est quanta substantia. Cum ergo corpus Christi sic nutrit
et vermis qui cibus carnalis ipsum per substantiam con
ditur quod autem per substantiam conditur simpliciter conditur
simpliciter conditur ergo de eo non contingit dicere quod secundum
unam formam conditur et secundum aliam non. Solutio
Aug(ustinus) accipit hic comestionem pro comestione sacra
mentali in qua sunt duo scilicet divisio specierum masti
cacionem et fractionem et incorporatio cibantis quod sit
cibus scilicet corporis Christi. Et vult Aug(ustinus) quod quantum vero
quia sic non possunt referri ad corpus quod videbatur
ad discipulis in forma et sic verificatur quod

dicit non ipm visibile sz utriusq veritat
de eo quod e invisibile .s. in quo non vid
in qua forma q ibi si actum et divisio ref
tuit ad spem panis incorpa aut ad vir
tutem cor et hoc e q d ipm manducari e
invisibile Ad pmu Non e ita in hoc sac
meto quia accn sunt ibi quaedam virtute
subte in ho q ste sine subo et nutriunt cor
pali et non quantitatur et qualitur Ad ad cor
pus quidem p nutrit nos non sm subam
q non sm accn dico sm sbam unitatis dicta
ti sz illud nutrimentum e sm alt tm qo e
in roe masticatois et non sm id qo e mas
ticatio l divisio qdam Et sm hoc vu qd dicit
q cor q p eus in for humana vu nutt nos
licz non sic exhibeat in sacmeto q actus
masticatois sit sm spem humana
du panis et vinu ste matia istius sacmeti et
vi q non. illa q efficiut sacmentum et ptes
essentiales ste ut forma et ma sic in supo in
omnibus aliis sacmtis e sz visibiles ele
elemetorum spes et dm ihu p caro no
sic se hnt ut for et ma. Ro Augustinus
Augus videt ptes essentiales
ptes essentiales sacmeti quod tantu e sacme
tum sz potius dicit ea q exigu ad vite
et sacmeti pfectionem sm q e essentiale cor
mistica quod e etiam spes aut visibiles o
pant. illam unitate p modum significandi
ut d mgr in quarti distinctione q sicut unus
panis fit ex multis granis et vinu qfluit
ex multis uvis sic etiam ex multis

fidelibus caritate depurate cor 9 au v' sm effi.
illam p modum cause talis qualis e sacramentum
h° sacramentum est ut tam gratie et signum et efficat.
hus duobus. ab uno hz rationem signi et
ab alio hz rationem causandi

Nota q publicani et meretrices humilitatis laudabantur
in regimine humilitate ppe sz fatuitas eorum bitu
palea. fi adeo. i. in tm fuisset fatui q non
accessisset voluntate eos deus

Et tm valuit hec sermo. h lo. de ordine supra
euangelium. Melius dicendum e q virtus istius
ordinis est creata et q in verbo tanto operatur sicut in
increato et h° dz in lra p auctem eusebii q
invisibilis sacerdos invisibilibus creaturas operatur
in substantiam suam cor. & et sanguinis secreta potestate
commutat et ambro. Sicut p spm scm vera ca
ro e sine coitu creatur in concepcione ita p eun
dem ex substantia panis et vini id q corpus consecratum et
efficitur. hec virtute et h° q quedam e virtuti
increate in ea operanti sicut dicitur q hec mo crea
ta e et quedam e increate virtuti in ipsa.

Virtus non datur ordini scripte sz dz ordini
plate sz h° non e sm q virtus eius deficiat
ipsa deficiente virtus enim ordinis radicatur in
significatione ordinis plate vore et sigi° non deficit ut
patet augustinus de b° mete q non deficit eo
placere voce sz sit virtus sigi° ti p oracione re
manet in effectu

No° illa oratio referenda est ad signatum et signa
tum ad rem ita ac multiplex e et virtus eius
media lis et dna et ro mchil e grce ut in p°
p9 ptem. f to° simul infodit quali au
h° sit intelligendum sit pt pate eo d2. h° e
corpus meum in h° oratione est subiectum pdicatum.

xpo resolua^z q^o ad signatu erit signatu
hui^s ordinis q^d determinatu corp^s vel esse s3
vbi^s hoc reducta in esse tom q^d non erit in se
corp^s sine corpore et complexione et totu sua vir-
tus sua vera sine corpore et complexione et idem
vide^z michi dd m q fallacium et ... s^m ordi-
nis^o complacionis divisionis infodit^z tu dca s3
et in termino finali tota virtute s3 intelligo
tamen ad q^d pla^o ordinis termina^z mit^o sive
ille termin^s sive sit separatus sive simplex q^z ad h^o
non e michi vis. dummodo accipia^z termin^s ordi-
nis vltimo quem nichil e de ordine in q^a tota
e complata

Sermo qui ex nichilo facere potuit quod non
erat. Item aug^s dicit q^d maius e de impio facere
pium. quam creare celum et terram. tu in infi-
nito maius sit facere de pane corpus x^i quam de im-
pio facere pium in infinito erit maiore potencie
de pane corpus x^i quam creare ex nichilo facere
creaturas subsistere q^o nichil dicit ambrosius
in ... . Ad o^o ista duo opa sunt vt dicitur
dup^z considerari possunt vno^o s^m f distan-
tiam extremorum et sic multum dum qui distet plus non
es ab ente. quam es ab ente et h^oo creare
de nichilo e maiore potencie quam quodlibet es
venire in quodlibet a^d alio^oo possunt considerari
extrema mutationis non s^m se s3 s^m sui dis-
tantiam ad inuicem. s3 s^m dispones quibus dis-
ponitur ad motum sic vero e q^d nichil ... .
dd ex parte nichili in creatore s3 aliquid pt remit-
ti quasi om aliq in aliq et c^t. procedit ro
R^o ad o^m absque du^o in h^o sacramento et in orbis a^ns
ar^os multa sic supra vocem s3 nichil e in
eis quam vocem

Cor^m
q^o ar^z

Si p(er) spiritum sanctum verbi caro sine coitu hoc
dicitur inquenies quo ad divinus substantiam non est facta
de nichilo sed de purissimus sanguinibus gloriose virginis
ymus quod verbi caro per spiritum non est creata
Solutio creare dicitur multipliciter ex parte creante
a creare et actus divinus non subiacens tempori
et hoc modo dicitur creatum .... secundum quod
.... eius quod secundum suam unionem non fundatur in alio
parti sed omnia fundantur in ipso quia illud unitum
est sibi ex nichilo et hoc modo dicit ... quamvia
...re creatam esse et non est ... ...tum causatum a ...
dicit ibi commentator quod ... pro creatione bona
... per informationem quia se habet ad eos sicut
ad fundamentum in quo fundatur omnia ... dicitur causa
... aliquid quod secundum esse non est tamen secundum ...
aliquid sibi ... et dicitur mundus et totus ... de
nichilo. Nota in veritate opa... tertio ... p...
in sacramento. primum attribuitur verbo incarnato
tamen secundum aliquid ... attribuitur spiritui sancto
i. secundum quod ad amorem ... iustitia gratia
a quo ad hoc intelligitur verbum augustini
In sacramento ista est transmutatio ... dicitur transsubstantiatio
eo quod a tota substantia ... in totam substantiam ...
quo est a tota substantia panis et vini in tota substantia
corporis ... ad formam substantialem materiam ...
sunt tamen ... panis et vini ... ad substan-
tialia ... est ibi totus ... quo ad formam et quo
ad materiam
Dicunt aliqui quod ... ... duo ... se ...
tia ... illa non ... in eo sicut dicunt quod
linea non est ... nisi unum punctum et pe-
...ultimum non est ...
Vt in transsubstantiatio fit subito ... in tempore
Dicendum quod absolute ... subito est quia ... de

visiones sequentur si successiva esse poneretur
Ad 10 q oro non accipitur in vi actionis tamen
sed in vi institutionis que est sim per 4 una et sim
q refertur ad signatum et per illud ad vim
creatam quo operatur in ea licet successive operetur
non tamen successive hic operatur Ad argumentum quod
possit argumentum nichil operatur etc non est verum est
tamen oro non est sed tamen hic oro refertur ad
vim creatam et non institutionem sim in virtutem
operandi manet licet transit sim actum platonis
et ideo dicitur sup 10. q vox transit et vim remanet
etc q platonem. Solutio ego concedo q ista trans
mutatio non est naturalis nec miraculosa sed mirabi
lis Item non oro hic de natura nec ex parte ma
terie nec ex parte agentis q materia est panis et vi
num agens autem verbum.
Ut in loco mutatio sit adiuncta huic transmuta
tioni Item nota q hic non est augmentum
Queritur de ista propositione panis fit esse corpus christi
Et videtur q sit vera q panis est conversus est fit esse
corpus christi hic ambrosius. Tunc de ista panis
fit corpus christi ut panis mutatur in corpus christi
Dicitur ad q prima sit vera q sepe ponitur in littera
ab ambrosio et ab augustino Sed contra quod fit
nisi terminetur in instanti quando terminatur ad sem
esse ergo quando est verum dicere corpus christi sem est de
pane quod sem est q sem est de purissimis san
guinibus gloriose virginis ut dicitur in littera
Praeterea queritur de ista de pane fit corpus christi
Videtur autem esse concedenda ex hoc q sepe scribitur
in littera a doctoribus sanctis Contra si esset vera
sequeretur inconveniens superius dictum Item quod fit de
aliquo de ipso est verum dicere q de ipso sem
est ergo corpus christi de pane sed verum est dicere contra

e^o sit de pane cum non sit nisi de sanguine glo
se virginis

Ex quo queritur. De hac corpus Christi fuit panis. et
~~corpus Christi erit panis.~~ erit corpus Christi. Videtur enim
quod sic. Et quia dicit Ambrosius quod erat pa
nis ante consecrationem iam est corpus Christi post consecratio
nem Secundo sunt similes conclusiones hic Videtur. Dicendum quod
omnes sunt simul false de quibus queritur principue
absolute ~~per illam rationem quia est et actus et causa et~~
~~potentia~~ quia est potentia eius est et actus. Unde sic esse ... po
nature et actus nature. Et ideo quod illa ab antiquis
doctoribus ponebatur in hac sicut de transsubstantiatione cum
verbo et rationes sequentes omnes sunt false et sic nunc
minus a sancte non sunt concedende sed glosande
de ... Ad primam Ambrosius non dicit simpliciter
panis potest esse corpus Christi. Sed post consecrationem et
hoc est idem quod potest potestate divina operante in sacra
mento et hoc bene quod per determinationem copulat
hoc potest non potentiam materialem vel actiam pa
nis sed potius divina quia est supra creaturam
ad liberum Ad 2^m quod prima falsa est pa
nis sit corpus Christi quod sic copulat factionem et dicit
aliquid novum et necessario importat transsubstantiationem
Si autem invenimus in dictis resolvenda est ita quod
sic dicit transsubstantiari et rationes mutare in obliquo ut
ut sit illa panis fit corpus Christi id est panis trans
substantiatur in corpus Christi. Item tunc principue concedenda
est quando obliquus determinat sed in post ut panis
mutatur in corpus Christi et tunc nunc dicit
transsubstantiationem

Ad 3^am videtur in dicendum quod plures rationes hic
ubi non est concedenda sed quod non habemus
verba tamen quibus misteria dei exprimamus

id est sine dubio i[n]stantia

q^r^ a sctis doctoribus inductiuis vide^r^ esse concessa
qr in trinitate sepulcri v[el] de in xpo to non notatur ma[ior]
ut de ferro fit cultellus uel per trans vt cum
dicitur filius virginis e de spu sancto sed potius notat
tm ordine tm a quo e transiebatur . vt cum
dicitur de mane fit meridies et quod d[eu]m fiendi non
compulet fi[eri] sed potius mutatoem diuina ta
lem quod hic competit i. tunc michil subicit quod e
a tota substantia in totam substantiam alterius vel
sine permutatione illius. Et ideo e iudi in d[e]
illa ex pane fit corpus xpi si dicetur a pane
fit corpus xpi. falsa esset qr a dicat tam effi
cientem. Ad 2am Omnes ille absque du[bi]o
sunt false p[ro]p[ter] hanc r[ati]o[n]am quod e vm de preterito fuit
aliquod pns in quo verificabatur. Si corpus
xpi fuit panis necesse est aliquod pns fuisse
in quo fuit vm dicere corpus xpi e panis. quod
quod erit vm in futuro necesse e aliquod pns
fore vm in quo e vm dicere panis est corpus
xpi. quorum vtrumque fi[n]m e vm tales locutiones
absolute sunt false et negande

Quis fidelius potest hic dum in ipam in
molatois hora

Et querit quod significat celos esse apertos
Sicut enim supponitur hitum e corpus xpi incipit
esse in altari sine motu locali ergo non est
necesse ad hoc celos aperire ad hoc quod veniat
in altari. Preterea quod sit summa et prima
potentie non enim panis qui primus e potest
corpus xpi sed transiebat in illud tum potentie
tas non sit mutata diuisa quantitate aut fm loco
aut fm effectum. Alius querit que
sunt ista visibilia et inuisibilia de quibus fit.

vinu visibilia em sit sba panis et vini inui
sibilia corp9 xi et sanguis cstat q ex hiis no
fit vinu Ultius quid sit illud rapi in ce
lum ut sedet? corp xpi quod em rapi
mutat locum 1o. vi? q remaneat in altari
2o. celi dm9 sit apiri quo ad pntiam vir
tute celeste opante in sacmeto et h9 e ce
los apiri nobis sicut frequet accipit in sa
scripta qn aliquid celeste ondit sic in eze
et math. iii. Ad 3m vniri dicut spes
visibiles et corp9 e inuisibia mebra et h9 fuit vnu
sacrametu cu corpe dm sic quo ad me
bra e spalis effcu mebitore ad caput p9 h9
pz solu9 ad sequens. q visibilia sic spes
inuisibilia sic corp9 et sangs ex qbz fit vnu
in sacmeto Ad a9 ddm q rap
tus queuit mebre sm ee tum spalem vnio
ms ad glam corpe s sm quam appz in ce
lo. et idlicz in altari sit essencialit tame cecu
non qitit ad ipm rapi s in q e in altari
sz poci9 sm q e in celo
De causis qre sub alia spe dedit corp9 suum ut
fides heret mitu q fides non hz mitu ubi
huana ro pbet experimetum 2o forum
ta q si sub ppa forma dedisset aia9 homs
abhorret q horror e homi comede cr
nem crudum et sangne bibe 3o ut in
incdendi occasio tolla?
Solu^o^ albti Cause quas tangit mgr 3 pma e accep
e ver b gregorij 2o ex verbis domini 3o
ex verbis bti augustini Possz tame vddi
h? causa q dicitur totiens. q quedam sic
in sacmeto gsidande ipm s in esse tiam
qdam aut sm vsum ipius s in q dat? ad

cibum spiritualem sicut in prima consideratione ta-
gitur. Et dicitur in littera Dz in 2o oportet esse
fractionem in sacramento et masticationem et comestionem
cibi spiritualis. Prima autem duo nullo modo possunt ca-
dere in formam corporis et Christi quia id corpus cum sit im-
passibile et gloriosum non est divisibile nec fran-
gibile in propria forma. Oportuit similiter esse in
forma aliena secundum triplicem verbo quod usum eius in
ratione cibi et potius spiritualem oportet quod haberet formam
cibi spiritualis et illa est forma panis.

Item est sumendum si in propria forma car-
nis vel sanguinis apparet. Dicendum sine
preiudicio quod aut omnibus apparet sub propria forma
aut aliquibus. Si aliquibus puto quod esset sumen-
dum sicut omnibus non. Sed quod reliquiis reservan-
dum. Si autem queratur utrum sacerdos cui hoc ac-
cidat celebrare debeat. Dicendum quod si propter de-
votionis fervorem potest et debet aliam missam
celebrare et in illa communicare et si in illa idem
contingat tunc potest ~~et debet~~ aliam celebrare donec
communicet in forma communi. Si autem ex devotione communi im-
peditur vel ex hoc quod sepius sine intermissione sibi
hoc contingit tunc potest non celebrare et ipsa qua
in persona communi debuit facere intelligatur ficta in spiritua-
li sumptione per fervorem caritatum ex hoc quod
corpus in propria forma omnibus apparet

Multis de causis secundum magistros hoc sacramentum in-
stitutum est in duabus speciebus. Una est quod offer-
tur pro corpore et ~~alia~~ anima. Alia causa est ut dicunt
quidam quod sacramentum illud non est tantum sacramen-
tum effectivum spiritualis sed etiam memoriale. Unde per
speciem panis qui cor hominis confirmat facit unio-
nem caritatis et unionem corporis ecclesie mistici. Sed per
speciem vini principium est memoriale caritatis amore

qui in sanguine passionis pro nobis se obtulit sitienter
oblitus est sursum et dilecte mee. Aliam conditionem
etiam tangunt alii, sed non est tamen sacramenti in pas-
sionis sed ecce incarnacionis [illegible] incarnacionem [illegible]
species panis qua corpus [illegible] quasi ex gutte sanguinis
[illegible] in congelatum in pane videtur ex specie
aut sanguinis. Significatur passionis sanguine [illegible]
Alii autem tangunt aliam tamen dicunt enim quod hoc
sit in sacramento duplici modo sumendi, quidam enim
enim dum sumunt cum difficultate [illegible] qui
panem dolore et panem lacrimare et pectoris [illegible]
et illi quasi [illegible] et masticant. Alii autem
cum facilitate devotionis [illegible] fruitione in
[illegible] quod hoc significatur in sacramento et illi
quasi bibunt et inebriantur sub ubertate domus dei
et torrente voluptatis potantur. Adhuc
alii dicunt quod sit in sacramento duo esse [illegible] scilicet homi-
nis [illegible] per caritatem et redemptio-
nis per sanguinem. Primo hoc significatur in pane
specie qui [illegible] ipsum capiti [illegible] inebria-
secundum autem significatur in specie vini
Nota quod in agno fuit carnis quidem esus et simul-
tio potus et sanguinis [illegible] Duo succedunt
unum [illegible] esu carnis et alterum [illegible]
potu sanguinis
Azimum significabat puritatem [illegible] sinceritatis et
veritatis. Agrestes lactuce amaritudinem [illegible]
sis
Philosophi dixerunt quod sedes anime est in cor-
de [illegible] maioris est auctoritas Moysi [illegible]
[illegible] omni philosophie ideo [illegible] quod se-
des anime est in sanguine hoc intelligendo [illegible] mo-
dis duobus quia sedes dicit primam firmitate

p'manet et ab ea in corde et tunc animat fundatur in vitalibus et vitalis in naturalibus naturalis autem auget sicut generare et augere et alimento utitur qualibus potentiis subseruiunt nutritiua et ro fundatur in illa et
per consequens omnes in nutritiua nutritiua autem non locatur alias immobiliter in corde nisi per alimentum quod ex illo suscipit augmentum et semine generato et generatur ex vaporatione ipsius spiritus in corde vitales ~~et pulsatiles~~ et ipse et vis naturalis in capite, aut vis animalis ^. Constat autem quod ultimum nutrimentum quod est in venas est sanguis in habentibus sanguinem et similis humor in non habentibus ipsum ergo nutritiua fundatur in sanguine et per consequens alie ergo sedes anime est in sanguine in eo quod est principium cordis in quo est. Hoc autem non est tamen nec oportet ipsam sit in tota tota. Hoc videtur magis ei quem est sanguinis quam alterius partis. Ergo cor in quo secundum Aristotilem primo de animalibus primo generatur sanguis et propria operatione vite procedit a corde per sanguinem ibi generatum non intelligitur quod sedes anime est in sanguine quod ut anima comparatur ad corpus ut forma nec ut comparatur ad ipsum ut motor sed prout permanet in ipso per sanguinis operationem.

Quibus de causis quedam sacramenta iterantur et non iterantur. Uno modo quia causa eius non iteratur ut in baptismo quia ibi est causa originale quod non iteratur ad cuius deletionem ordinatur baptismus. Secundo quia id quod est res sacramenti non iteratur et quod semel acceptum tamen consequitur effectum quamvis in se est nisi sit impedimentum ex parte fictionis. Hoc non impedit caracterem nisi ex parte susceptibilis eius quod effective hic caracter et ro recedente fictione operatur caracter ~~gem~~ gratiam. Ergo quam opera

^ et sensus et motus

Dam intp[re]ta fuit d[ict]o. D[icendu]m non iterari sacramentum
non q[uia] sepius s[u]mat[ur]. s[ed] q[uia] sua forma s[ecundu]m se
non iteratur et ita d[icitu]r h[abe]t se iterare significatiue
p[ri]ma for[ma] non esse efficacem. Item multotiens
su[mi]t[ur] idem s[ed] non repetit[ur] forma sic (?) eandem spem
sumptam semel et h[oc] mo[do] non repetit[ur] eucha
ristia / Item h[oc] sacramentum non dat[ur] infir
mis adhuc morbo p[e]cc[at]i subiacentib[us] s[ed] potius bo[n]o[rum]
c[on]tra c[on]fortate
Item de manna legit[ur] q[uod] erat in sapore panis
oblattei
Cum sanguis et aqua fluxerint de latere, p[atet] u[idetu]r
q[uod] sanguis et aqua debent esse ma[teri]a h[uius] sacra
menti et non vinum. Solutio d[icendu]m q[uod] aqua dis
tincta est p[er] locum quietum effluxit de latere Chr[ist]i ut
significaret non esse ma[teri]a s[ed] t[ame]n materia sanguinis
bmedia
Non nisi de pane de frumento in genere suo
p[otes]t fi[eri] confectio q[uo]d est q[uia] d[omi]n[u]s se illi grano co
parauit
Q[ueritu]r de ammixtione aliorum granorum et maxi
me de spelta. D[icendu]m q[uod] absq[ue] du[bi]o frumentum
e[st] genus et non spe[cie]s grani et h[abe]t sub se tri
ticum et speltam. Vn[de] spelta frumentum e[st] et de
ipsa p[otes]t fi[eri] corpus d[omi]ni sicut de tritico et h[oc] nulli
du[biu]m e[st] c[on]siderantibus. Et q[uia] argu[itu]r q[uod] sedes apos
tolica iudicat speltam esse de gen[ere] spem ordei
D[icendu]m q[uod] non puto curiam ita determinasse et si ita
determinauit h[oc] fuit ex ignorantia materie spelte.
Q[ueritu]r de mixtura d[icitu]r q[uod] si est mixtura
non fit c[on]fectio q[uia] o[mn]is mixtura p[er]fecta debet ser
uat spe[cie]s mixtorum. Si au[tem] appo[nitu]r quedam q[uantitas] parua
e[st] ita q[uod] to[tu]m absumat[ur] appositum a tritico tunc
p[otes]t fi[eri] c[on]fectio. Assumptio au[tem] illa deceat p[ro]pter in

c[on]tra ^

g.ᵃ quod omnino manet colorem odorem et saporem et
huius modi sicut si totum esset frumentum Item cum
vertitur siliginis potest altare frumentum extra speciem
panis frumenti tunc non fit confectio
Quinto De pane corrupto Dicendum quod si corrup
tus est a specie panis inde non potest fieri confectio Si
autem tantum dispositus ad corruptionem tunc potest fieri con
fectio sed peccat conficiens nisi cogeret eum magna
necessitas Corruptio autem ista perpenditur in odo
re colore et sapore et solutione continuitatis Si
autem omnia ista sic mutata non potest in eo fieri confec
tio sed si salua sunt signum quod dispositus est ad corrup
tionem et non est corruptus.
Quinto De vino Dicendum quod ex agresta non potest
fieri confectio sanguinis pro quia ad huc non habet speciem
vini.
Quinto De aceto. Dicendum quod sicut habetur patet in
...
ideo de aceto non potest fieri confectio sed de vino
acido potest quia hoc non est acetum et ex non est
...
menti
Quinto An debeat fieri in azimo aut in fermentato
...
67

ad vetus Ite primo corinthios vi. Itaque epulem[ur]
in azimis non in fermento veteri Sed quod Joh[annes]
primo. accepit ihesus panes in greco habet[ur] arthos
et sonat panem fermentatum ergo videtur quod in fer-
mentato erit conficiendum Ite Jo. primo. Ante
diem festum pasche sciens ihesus quod venit hora
eius cena fuit ante festum pasche sed tunc judei
vtebantur fermentato Jo[hannes] Dicendum quod confici potest in
utroque scilicet in fermentato et azimo. De proprietate ver-
bore et de congruentia et vite sine peccato non potest
confici nisi in azimo. Ideo ecclesia greca peccant
quo congruentia sacramenti et quia ... in contrarium Do
ad primum dicendum quod arthos ponitur indifferenter
pro azimo et fermentato Ad illud quod ante fes-
tum dicatur[...] ante primam diem pasche quia
qua sicut habetur leuitica xv. Quarta decima
die mensis lunaris mensis primi scilicet post ... alius ebrei
celebrate Dominus autem non dixit sed precedenti nocte
... corpus suum et comedit pascha et tunc
erat quarta decima dies ad vesperum et tunc
preceptum erat sub pena mortis ut non esset
fermentum in domibus iudeorum exodi primo.
Ite leo papa dicit quod propter insultum iudeorum tota
ecclesia statuit conficere in fermentato ne iudaizare
viderentur et cessante iudeorum irrisione ecclesia re-
sumpsit usum prime institutionis
Aqua in parua quantitate debet admisceri in talice
quia in parua quantitate nullum est periculum sed in
magna posset esse periculum Ite Aqua tamen ad
misceri sanguinem non admisceri ut ma[ior] sed
potius ut significatur populi coniungendi redemptori
in opere redemptionis et absorbendo a vino
Unde non est mixtio proprie loquendo sed transmutatio
aque in vinum primo ut dicit philosophus quod non est
mixtio si gutta aque decem millibus vini ...

phore infundatur vin[um] concedit[ur] q[uod] aq[u]a nec
d[e] materia neq[ue] p[ar]s materie s[ed] tr[ansi]t in vinu[m]
s[ed] saporosa facta et vinum r[e]t[in]et t[ame]n r[e]la
cionem signi ad populum vnitu[m] in eod[em] sp[irit]u
redemptori[s] in ope[re] redemptoris
Admixtio fit v[in]o et non pani p[ro]p[ter] tres ca[us]as q[ua]r[um]
vna e[st] ex p[ar]te materie alt[er]a e[st] ex p[ar]te signi signa
tis sacramentu[m] 3[ti]a e[st] ex p[ar]te fine sacramenti
Prima ex p[ar]te m[ateri]e sumpta e[st] q[ui]a panis e[st] siccu[m]
elementu[m] et grossum et tale non e[st] aliquid
admixtibile faciale q[uod] assuma[tur] ab ipso et t[ra]h[at]ur
ad suam spem et saporem s[ed] vinu[m] humidu[m]
e[st] h[abe]ns calore[m] acutu[m] dividentem ex vtraq[ue]
aliquid faciale p[er]misce[tur] sibi ad spem suam et
saporem et ideo conveniens e[st] vt fiat admixtio
in vino q[ua]m in pane Alia ca[usa] e[st] q[ui]a cor[pus]
x[risti] in p[ri]ma oblac[ion]e cum pependit in cruce
non fuit admixtum alicui s[ed] sanguis effluxit
a late[re] cum aqua et ideo illi co[n]ve[ni]e[n]s aqua ad
mgit[ur]. Tertia ca[usa] e[st] q[ui]a sanguis sig[nifica]t re
demptionem vt sup[ra] habitum e[st] aqua sustep[tione]m
e[st] p[er] populum s[ed] sic non e[st] de cor[pore]
Cor[pus] x[risti] ex p[ar]te sue composic[ionis] e[st] ex eth[er]o
geneis .i. dissimilibus s[ed] sang[ui]s homogeneus e[st]
simile in omnib[us] p[ar]tib[us] et i[de]o mag[is] h[abe]t in se
div[er]s sig[nifican]t diversitatem membro[rum] e[st] corp[us] q[uam]
sanguis et ideo addi[tur] eleme[ntu]m in div[er]sum vi
no. nec q[ui]a sufficiat q[uod] fiat ex diversis vinis
q[ui]a fluens e[st] vini natura D[e]i et diversitas vna
rum non remanet in vino sicut diversitas
membro[rum] in corpe
Aq[u]a aliquem calorem de facili recipit ex mo
dico valde immutante p[ri]ncipue cel[i] s[ed] vini a[utem]

mixtione recepit colorem vini si vas aque ap
ti et secti ore in situla vel in dolio vini imitta
Queritur de speciebus aque affundende dicitur quod
vina aqua debet apponi vina aqua debet que sit
operationem aqua sicut illa que est in pixide purifica
di et refrigerandi vinum species aque sic aqua me
tallorum lapidum servisia corrupte sunt ad aliam
speciem et que non habuit operationem licet in eo vinum
dat aque elementum
Qualiter peccat qui amittit apponere aquam dicendum
quod sine aqua vinum sit confectio eo quod aqua nec est
materia sacramenti nec pars materie et ideo distinguen
dum esset in tali omissionis illa enim potest esse ex
sua vel contemptu vel negligentia et primis duobus
modis est peccatum mortale quia vitium sacramenti et
[illegible] ad heresim vel scismaticum. Secundo distinguen
dum videtur michi in tali negligentie si quod hoc est
de uno vel occupatio tunc vera vel licita
si primo modo tunc peccat mortaliter sed corripien
dus est graviter ne quia hoc de cetero negligens
veniat. Si 2o modo aut hoc est ex parte laboris
et temptationis quod peccat aut ex sacri receptione mo
[illegible] primo modo graviter peccat et si michi
contingeret fatebor immediate tamquam pro mortali
Secundo credendum est ex ipso quod non peccavit
mortaliter sed indiget adiutorio quia tempt
tationem Tertio scilicet quando ex occupatione tunc illi
cita non est dubium quin peccavit mortaliter
Ante prudencio accidentia per se permiscentur et cor
rumpuntur vel in transitu ad aliud subiectum et in cor
ruptione in non esse
Corpus gloriosum dominum nec miscetur nec cor
rumpitur sed species misce manentes ex mixtio
ne vel corruptione in aliud transierunt et tenet

aq

e ibi corpus Nota mixta separari possunt quia potest vinum et species aque iuxta decorticata... facit aquam a vino et separat mixturam

Solet queri de fractione. Queritur quid sit in sacramento quia fractio sonat divisionem violentam quia divisio est ibi violenta. Et nulla substantia est ibi frangibilis. Et quarto dicit articulus primo perhibitore ubi sola substantia est ipsa est indivisibilis ergo substantia non primo divisibilis est quia accepit panem benedixit ac fregit ergo fuit ibi fractio passio ... quod in veritate realis est ibi fractio. Ad argumentum idem dicendum quod nulla divisio violenta fit nisi in substantia scilicet quantitas non est nisi secundum esse naturale nisi in substantia nichilominus tamen sit esse secundum se dividere secundum se et ideo ibi frangi potest et dividi

Iste impossibile est eam divisionem quia actus sit ad rem. non inferunt quod divisio nulla est nisi in re actuali

Si infundantur vinum dividens species illas constat quod divisio corrumpit ergo corrumpi possunt species ille et idem sicut de divisione panis. constat autem quod speciebus illis non manentibus non manet ibi corpus Christi. ergo species corrumpuntur naturaliter et tunc non est ibi corpus Christi. Si forte dicatis quod in infinitum divisibile est species panis et species vini eo quod species sunt omogeneorum illud stultum est quia divisio non est passio nisi quantum ... et non panis et ... vini ergo tamen potest dividi species vini quod non est species vini et species panis quod non est species panis ergo ... naturaliter potest corrumpi licet ... constat

Sed quartum cum ipsum corpus incorruptibile sit ... nichil impediret quia comestio ... corrumpit quia fractio tamen conceditur quod corpus Christi frangitur comeditur ergo concedendum quod corpus Christi frangitur

Solutio absque dubio fractio non est in vero corpore Christi ad rationem comestio ... impartitur scilicet divi

tibi per dentes et tritionem in corpus et incorpora-
tionem sive unionem et tamen passio comeditur quia corpus Christi
comeditur. Unde illud quod est transitum in corpus quia
verum corpus Christi continetur sub speciebus sacramenti in con-
tinuo. Sed divisio per dentes refertur ad speciem. Di-
gestio autem non est ibi quia non cedit in substantiam
quia unio sive incorporatio passive convenit precedenti.
Nota quantitas aliquo accipitur secundum quod est accidens vel
naturalis et tunc differt ut non tradit materia sensi-
bilis et aliquo secundum quod in virtute divina refertur ad
usum sacramenti.
In veritate sunt ibi plura et plures partes sed non plu-
ra sacramenta.
Cristus ostendit se duobus discipulis in via.
Nota quod hic non fuit illusio sed ex in bono. Jn-
tentio facit simulatorium agentem. Sed intentio
est duplex intentum in opere et intentum per opus.
Intentum in opere fuit quando dixit eis per similitudinem quam
hic erat in mentibus discipulorum et quo ad hoc
dissimile et non similitudinarie egit. Intentum
per opus non fuit in opere sed consequens ad ipsum
scilicet confirmatio resurrectionis. Ite nos non
dicimus simulantem Ezechielem qui fecit perfodi
domum et latenter se exportari quia ex illo de-
monstravit quod fugere habent de domibus suis trans-
migrandi. Duo discipuli in veritate te-
nebantur et tamen erat dubietas resurrectionis
post vero etc. se in propria specie obiecit sed tamen propter impo-
tentiam oculi non glorificati non viderunt eum
sub sua gloria cor(pus) ? sed potius sub specie colore
et dubietas resurrectionis fecit estimare pe-
regrinum. Et quod viderunt eum vere in loco
et adorationis ostendit verum per quod ibi nullam
fuisse simulationem.
In sacramento precipue manet quantitas ut fundamentum

aliarum partium

Utrum fideles quomodo manducantes cum veritate unusquisque accipit partem suam.

Contra hoc arguitur unusquisque accipit totum igitur non unusquisque non accipit partem suam. Item in materiis videmus formas multiplicari quando est in materia quando divisa materia dividitur forma. Ut lapidis forma et aliorum homogeneorum quedam etiam sunt que divisa materia non neccessario manet forma in quibuslibet partibus. Ut sensibilis anima in corpore diversitate in corpore partium ut in leone et asino quedam enim nec aliter corpus est quibus actus tamen per operationem sit affixa sed potius operatio sua est pura et a materia denudata et simili esse ut sicut anima rationalis secundum intellectum et illa ut dicit philosophus nec est corpus nec virtus in corpore et corpore diviso non manet in singulis nec multiplicatur in illis sed ad similitudinem huius videtur sic habere etc. ad species sacramentales igitur videtur quod illis divisis non sub singulis debet esse totus etc.

Ad primum dicendum quod secundum esse dependet a conveniente forma et materia et in talibus procedit obiectio sed secundum generationem dependet a se sicut in sacramento quo ad signatum sed quo ut accipitur sacramentum in nove lege ideo multiplicato signo secundum gradum forme necesse est rem signatam esse sub quolibet illorum. Ad aliud obiectio illa procedit secundum gradum forme inherentis et minus separata sed in signo sacramentali non est sic non enim dicitur esse in sacramento sicut anima in corpore vel sicut intellectum in corpore sed quo ad hoc quod in tota forma est totus etc. et in qualibet parte totus sed similitudinem quandam Et tunc esse animam rationalem in corpore quod est secundum augustinum in toto tota et in qualibet parte tota Item sic

intelli[gitur] dictum augustini quod anima est in corde est
cut in eo quod habet aliquem similitudinem cum loco
quod tamen ipse est materia et subiectum dicitur sicut
nulla pars nature est que non perficiat a forma
ita nulla pars corporis in qua essentialiter non sit
anima non tamen est in pluribus locis
Nam dicitur in sacramento manet integer totus autem
in celo manet integer totus in corde de tuo
utrum ergo sit in pluribus locis Confirmatur quia ta
spaciis continentur manducatur in sacramento totus
integer in mente et totus in celo Et utrum cor[pus]
habet illabi dicitur intelli Ad primum dicendum quod in
loco dicitur dupliciter uno modo per se alio modo per accidens Aut ali
quid potest esse simul in pluribus locis hoc tamen sine proprio
dico sine aliorum Per se autem in loco dico quod lo
co circumscribitur et hoc modo corpus christi non est nisi
in suo loco Aut quod ipsum alterius in quo ipsum
essentialiter est est in loco sicut anima est in loco
et corpus christi est in loco in ecclesia in altari quod species
sacramenti in quo ipsum est essentialiter in loco per se / vel
aliquod eius accidens nichil prohibet in loco per se
sicut dicit philosophus quia in mathematicis et cetera dicuntur loca eo
tamen corpus mathematica sint accidentia Ad secundum
ergo equivoce dicitur in loco in celo et in sacramento
quia in celo est per se in sacramento per accidens Ad tertium
quod ergo est in mente habet quod patri et spiritui sancto secundum quod sim[ul]
hoc quod est in sacramento me[...]hat quod est in celo empireo
quia hoc intelli[gitur] [illegible] [illegible] corde quia ibi [illegible]
scribitur Nota quo ad corpus subalter subalter
ergo non implet mentem sed potius quo a
deitatem unita corpori
Nota de dimensione Alia pars in gladiola ex
pectat secunda in sepulchro Et tertia pugnat
in mundo

Quamvis x. non esset mortuus si non esset peccatum non tamen sequitur quod non habens peccatum non debeat habere memoriam mortis habentis ut gratias agat et laudet redemptorem et hoc significatur in fractione corporis et p.

Tripliciter fit resurrectio scilicet a culpa per gratiam que fit hic et resurrectio anime a pena per gloriam et resurrectio corporis a putredine et corruptione que fiet in futuro. Illa pars que adepta est stolam anime et stolam corporis et anime scilicet aliqui sicut cum domina iam in patria quod quidem esse verissimum de beata et gloriosa virgine et aliis qui cum domino surrexerunt Pars comesta significat ambulantes super terram. Pars oblata in calice significat partem que iam resurrexit pars que remanet iacens significat manentes in sepulchro quod relinquitur iacens super patenam que significat pressuram lapidis claudentis sepulchrum et ideo significat pena que post mortem in purgatorio Alii enim non sunt in sepulchro domini nisi qui ad locum honore purgatorie deveniunt

Commixtio ipsa alterius est signum et alterius ipsa fractio et fractio fuit ad communionem Unde dicitur Luce xxii. fregit et dedit discipulis suis Unde fractio significat passionem Cordis fit commotio caritatis ad proximum et ad deum Unde Anima mea in hoc sumendo frangitur hostia dum sacerdos in ora fidelium transit quod illud quod domini corpus in cruce immolatum eius quod sanguinis effusio de latere designatur

Et in aliquis sit dignus accedere ad corpus christi Resp. dignus dicitur duplex vel equivalentiam

i. meritorium

et hoc modo nullus est digna vita eterna nec cor-
pore domini Christi condignus per estimacionem et hoc dupliciter
scilicet estimacione eius quia sit nullus condignus et estima-
tione estimante per bonitatem suam propter valorem
nostrum ex parte nostrorum operum sicut dicitur ad titum non
ex operibus iustitie que fecimus nos sed secundum misericordiam
suam salvos nos fecit et sic sumus digni vita
eterna et digni corpore Christi et sanguinis domini qui
dignos nos existimavit quando sumus sine mor-
tali peccato secundum nostram conscientiam indignum quando
conscientia accusante sumus in mortali peccato

Utrum sacerdos debet aliquem repellere a communione
... duplex est peccator scilicet notorius et occultus occul-
tus non debet repelli notorius autem perseverans in pec-
cato debet repelli. Est enim notorius duplex scilicet per
... testium in iudicio sicut adulter convic-
tus et non penitens et notorium per ... of-
... in ... ut ... quod exerceret
sicut usurarius et publicam et ... of-
ficium publicum et per artem sicut meretrix et ...
... tales repellendi sunt nisi penitentia publica ...
... actibus renuntiantes satisfaciant. ...
autem non sunt repellendi ne ... scandalisetur ...
ignorat peccata eorum

Utrum liceat videre corpus Christi existenti in peccato
mortali Solutio videre potest et debet
propter humilitatem et viso corpore Christi debet corpus
in penitentia ... bonum sepe provocat ad bonum
Utrumque ... dare debitoribus ...
... quare facit specialem mentionem de isto peccato
... in quo Christus se ipsum obtulit ... per
amorem ... Quia pueri ...
... carnem et sanguinem et ipse similiter participa-
vit eisdem ut per mortem destrueret eum qui
habebat mortis imperium scilicet dyabolum et liberaret

eos qui p totam vita obnoxii erant servituti
Et ideo peccatum odii maxime cruciatur quoniam
Spiritualiter manducat qui innocentiam ad altare
portat Videtur quod pauci manducant quia pauci
sunt innocentes qui non peccaverunt Dico
intelligitur quantum ad immunitatem culpe mor-
talis et non de innocentia baptismi Homo enim
per penitentiam potest esse immunis a culpa
Nota Christus omni die immolatur cum sacrificium aff-
turi de pisce Nota immola id est ab instru
mento ubi occidebantur pecus quod offerebatur
Occidebantur enim super magnum lapidem ad mo-
molare et postea ostensi sunt cum ponebantur et lo
co illius venimur altare
Nulla causa est quam quidam dicunt quod hostie
sacrate intinctione vini in pasche guttatim
in sanguinem Et sic hoc licet alicui sacerdoti
intingenti corpus in vinum et pro ea sumenti
utrumque scilicet corpus et vinum possit iterum eo-
dem die celebrare quod falsum est cum ipse sit
prius Item vinum non fit sacramentum nisi ac
cedente verbo Unde dicitur quod sanguis non re
servatur propter periculum et iterum quia non potest transportari
de vase in vas nisi aliquid adhereat vasi de
fundere et ideo ecclesia statuit non reservandum esse
Pascha dicitur multiplicatur quinque panes asimini
Jo. xviii. et ipsi non introierunt in pretorium
ut non contaminarentur sed manducarent pascha
Prima ad Corinthios v. Etenim
pascha nostrum immolatus est Christus Agnus pas
chalis Matthei xxvi. Ubi vis paremus tibi comedere
pascha. Item tempus quo celebratur pascha Jo.
xii. Ante diem festum pasche. Item cena qua
comedebant in vespera ut Matthei xxvi Habetur quod p

bidui pascha fiet vni. Est a similiu pascha ihe agnus despa cena

Ista dicat q celeste missus e missus s m myrm dicit angelus creatus qui p r uerentia tanti sacramenti aduenit et assistat altari vel potius d m q multitudo m sua a gelore

Iube hec perferre in sublime altare tuum Altare d hic emmentia trinitate in q ome sac fi m r pomt quod ab ecca offertur Est enim altare supius inferius exterius et interius Supius e dux et emmentia sce trinitate p Exo xx. Non ascendes p gradus ad altare meum Glo. non facies gradus s m ma ge et mi 9 distinctos Ite supius ecca tu psians Tunc inponent sup altare tuum vitulos. Ite inferius du x. s. ecca militans Exo. xx. Si altare lapidum feceris michi non edificabis de secte lapidibus Inferius mensa templi ps. Constituite diem sollempnem usq ad cornu altaris Altare interius dux e pnuio e cor mud do levite levitici vi. Ignis in altari meo semp ardebit q. caritas in corde Interius altare d fides. Altare de terra facietis michi. Glo. q fidem habete non sm de incarnatoe s de deitate Altare exterius h dux e levitici vi. Sup altare holocausti parebat sacrificium cotidianum Ite exterius sacramenta ecce et precipue eucharistia ps. Altaria tua dne virtutum rex meus et deus meus

Maledicam bndictionibus vris Sacramenta nostre bndices sacerdotum s3 dei Bn unu Et dici Innocabite nome meu sup filios israhel Ego au bndicam eis

Lecti

Queritur de duobus sacerdotibus equaliter malis
quorum unus conscius peccati mortalis celebrat et
alter territus non celebrat sed simulat se
celebrare et videtur quod primus quia ille contemp t
quantum in se est et tenat sacramentum
Dicendum quod simulans plus peccat quia peccat
in deum ponendo simulaciones in sacramento
et in homines quos decipit et adorare facit hos
tiam non consecratam
<u>In huiusmodi misterii conplecione sicut forma</u>
<u>servari oportet ita et ordinem sacerdotalem</u> Hoc dicitur
firmiter causa efficacis est extra rem ergo ab ipsa
non contrahit res verbam ergo si quis sine ordine
dicat illa verba proficiet ~~illa verba~~ corpus domini
quia hic efficiens est verbum increatum in verbo
creato. Plerius queritur si sacerdos non debi
to loco et altari non consecrato vel sic etiam
sine sacris vestibus possit conficere Videtur quod
non quia ecclesia instituit celebrando et deus ap
bat forma ecclesie ergo deus non permittit ut contra
statutum ecclesie celebretur. Dicendum ad primum
quod sine ordine non possit quis conficere om
nis actu querit proprium efficientem sed non
est proprium efficacis in misterio ipse sacerdos
nisi habeat ordinem Ad aliud quod efficiens
operans est verbum increatum cum verbo crea
to sed ministris est sacerdos et hic per ordinem
sacerdotalem
Queritur an mus vel brutum possit sumere corpus christi r
christi cum vertit murem aut species panis. ergo
dicitur quod sit ibi corpus christi. Dicendum quod sumere dicit
unionem vel potentiam ad illam et illa non
est in bruto sed in peccatore In quo ipsum est ad io
nem ordinatum secundum quam ipse est capax spiritua
lis manducationis tamen non est unus sed

tame concedo q^u dm ibi sut spes discernibiles
tam ibi e ibi corpus domi hoc em q dicat
in apparatu decretore de cse dis. ii. qui bn no
custodierit et c. s. q statim desierit ome sacme
tu postq a bruto tangitur heticu e et vade
dcim et mo pdco dd m
Ite Decretum de cse dis. Qui bn non brutum
custodierit sacrificiu et mus l aliquod illud
comederit xl dies peniteat Qui au pdi
derit in ecca aut ps eius ceciderit et non in
uenta fuit xxx dies peniteat
Innocentius q quinq de causis h^s fit immola
tio Primo quia cotidie peccamus et io optet pa
tam esse medicina Secda vt lignu vite sit
in me^o padisi Tercia vt nobis vniat sa
cramentalr^o xps et nos ei spualr^o Qui mandu
cat meam carnem et bibit meum sanguinem
in me manet et ego in eo Quarta vt hea
mus memoriam passionis xpi cor ante xpi.
h^o facite in meam commemoracionem Quinto
vt iudei conuersi vero agno loco typici agni
vtantur qui esurient sicut dicit^r in ps co
uertent^r ad vesperam et famem pacientur ut
canes et circuibunt ciuitatem / loquit^r de iudeis
qui in fine mudi quertent^r. Ciuitas. i. turba
fidelium
Eucharistia non e q^u remedium neq cont^a mor
tale ordinata sicut ad primum effectum suu sz po
cius q^u debilitatem q puenit ex depdicōe
spiritualitatis que pdicio contingit tam ex origina
li q^m ex actuali pcto
Non e cum mortali pcto accedendum sz tn
cont^a mortale valz non ex pte culpe sz ex
pte pene